

Home>Gerechtelijke stappen>Rechtssystemen – EU en lidstaten>Nationale gespecialiseerde rechtbanken

Nationale gespecialiseerde rechtbanken

In verschillende lidstaten zijn er gespecialiseerde rechtbanken, die zich bezighouden met specifieke onderwerpen. Dergelijke rechtbanken behandelen geschillen in verband met bestuursrechtelijke kwesties en soms geschillen tussen particulieren of bedrijven.

Verscheidene lidstaten kennen gespecialiseerde rechtbanken voor bestuursrechtelijke zaken, oftewel geschillen tussen overheidsinstanties en particulieren of bedrijven met betrekking tot beslissingen van het openbaar bestuur, zoals geschillen over bouwvergunningen, een vergunning om een bedrijf te runnen of een belastingaanslag.

In sommige lidstaten zijn er ook gespecialiseerde rechtbanken voor geschillen tussen particuliere personen en/of bedrijven ("civiele zaken") op het gebied van arbeidsrelaties.

Klik op een van de vlaggen voor landspecifieke informatie.

Laatste update: 17/11/2021

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Gespecialiseerde rechtbanken - België

Op deze pagina vindt u een overzicht van de gespecialiseerde rechtbanken in België.

Gespecialiseerde rechtbanken

Wat de rechtbanken betreft die in een bepaalde materie zijn gespecialiseerd (arbeidsrecht, handelsrecht) vindt u informatie op de pagina "gewone rechtbanken".

Het Grondwettelijk Hof

Het [Grondwettelijk Hof](#) gaat na of wetten, decreten en ordonnanties **in overeenstemming zijn met de Grondwet**. Het ziet ook toe op **de verdeling van de bevoegdheden** tussen de federale staat en de deelstaten.

Het Grondwettelijk Hof is een rechtscollege met twaalf rechters die waken over de inachtneming van de Grondwet door de wetgevers in België. Het kan **wetten, decreten en ordonnanties vernietigen en schorsen**. Het Grondwettelijk Hof is opgericht als een gespecialiseerd rechtscollege. Vanwege zijn bijzondere opdracht staat het los van zowel de wetgevende macht, als van de uitvoerende en de rechterlijke macht.

De voorloper van het Grondwettelijk Hof was het « Arbitragehof », opgericht in 1980, bij de geleidelijke omvorming van België tot een federale staat. Het Arbitragehof kreeg die benaming van de grondwetgever vanwege zijn oorspronkelijke opdracht als scheidsrechter tussen de diverse wetgevers van de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten. Zijn bevoegdheid was toen beperkt tot het toezicht op de overeenstemming van wetten, decreten en ordonnanties met de bevoegdheidsverdelende regels in de Grondwet en de wetten tot hervorming der instellingen.

De benaming "Grondwettelijk Hof", sinds mei 2007, stemt beter overeen met de werkelijke bevoegdheden van dit rechtscollege, die gaandeweg werden uitgebreid tot de toetsing van wetten, decreten en ordonnanties aan Titel II van de Grondwet (artikelen 8 tot en met 32 over de rechten en vrijheden van de Belgen) en aan de artikelen 170 en 172 (wettigheid en gelijkheid van belastingen) en 191 (bescherming voor vreemdelingen).

Zes rechters behoren tot de Nederlandse taalgroep, **zes** tot de Franstalige. Een van de rechters moet een voldoende kennis hebben van de Duitse taal. Elke taalgroep bestaat op haar beurt uit drie rechters met juridische achtergrond (universiteitsprofessor in de rechten bij een Belgische universiteit, magistraat in het Hof van Cassatie of de Raad van State, referendaris bij het Grondwettelijk Hof) en drie rechters die als gewezen parlements lid een ervaring van ten minste vijf jaar hebben.

Bron : website van het [Grondwettelijk Hof](#).

Administratieve rechtbanken

Raad van State

Als raadgevende en rechtsprekende instelling op de driesprong van de wetgevende, de uitvoerende en rechterlijke macht, dankt de [Raad van State](#) zijn bestaan in hoofdzaak aan de wil van de wetgever om voor alle natuurlijke en rechtspersonen een doeltreffend beroep open te stellen tegen onwettige administratieve rechtshandelingen die hen mochten hebben geschaad.

Het schorsen en vernietigen van administratieve handelingen (individuele rechtshandelingen en reglementen) **die strijdig zijn met de geldende rechtsregels** zijn dan ook de belangrijkste bevoegdheden van de Raad van State.

De bescherming tegen administratieve willekeur is echter niet de enige opdracht van de Raad. Hij vervult tevens **de taak van adviesorgaan** op wetgevend en reglementair gebied.

De Raad van State is eveneens **cassatierechter** voor beroepen **tegen de uitspraken van de lagere administratieve rechtscolleges**.

Over de ingestelde vorderingen doet de Raad van State uitspraak bij wege van arresten en beschikkingen.

De Raad is **samengesteld** uit 44 leden, zijnde een eerste voorzitter, een voorzitter, veertien kamervoorzitters en achtentwintig staatsraden; alsook een Auditoraat bestaande uit een auditeur-generaal, een adjunct-auditeur-generaal, 14 eerste auditeurs-afdelingshoofden en 64 eerste auditeurs, auditeurs en adjunct-auditeurs.

De leden zetelen in de algemene vergadering van de Raad van State en in één van de kamers in de afdeling bestuursrechtspraak of in de afdeling wetgeving.

Bron : [website van de Raad van State van België](#).

De juridische gegevensbanken over deze materie

Website van de [Raad van State](#).

Website van het [Grondwettelijk Hof](#).

Is de toegang tot deze gegevensbank gratis?

Ja, de toegang is gratis.

Links

[Federale Overheidsdienst Justitie](#)

Laatste update: 06/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Bulgarije

Dit gedeelte bevat informatie over gespecialiseerde rechtbanken die in de Republiek Bulgarije zijn gevestigd.

Bulgarije kent geen rechtbanken die zijn gespecialiseerd in arbeids-, zee- of handelsrecht of vergelijkbare gespecialiseerde rechtbanken.

Administratieve rechtbanken

Toen in 2006 in de Republiek Bulgarije een nieuw Wetboek van Administratieve Rechtsvordering werd aangenomen, werd ook een systeem van administratieve rechtbanken ingevoerd. Dit systeem voor administratieve rechtspraak omvat 28 provinciale administratieve rechtbanken en het hoogste administratieve rechtcollege (*Varhoven administrativen sad*).

Administratieve rechtbanken

De administratieve rechtbanken zijn bevoegd te beslissen over elk verzoek om:

- een bestuursrechtelijke handeling uit te vaardigen, te wijzigen, in te trekken of nietig te verklaren;
 - een overeenkomst uit hoofde van het Wetboek van Administratieve Rechtsvordering nietig te verklaren;
 - uitspraak te doen omtrent onredelijke handelingen of omissies van een overheid;
 - bescherming te verlenen tegen onrechtmatige tenuitvoerlegging;
 - vergoeding toe te kennen voor schade wegens een niet-rechtsgeldig besluit of een niet-rechtsgeldige handeling of omissie van een overheid of functionaris;
 - vergoeding toe te kennen voor schade ten gevolge van tenuitvoerlegging;
 - uitspraken van een administratieve rechtbank nietig of ongeldig te verklaren of te herzien;
 - de authenticiteit te betwisten van een bestuursrechtelijke handeling uit hoofde van het Wetboek van Administratieve Rechtsvordering.
- Iedereen kan het al dan niet bestaan van een administratief recht of een rechtsbetrekking in rechte laten vaststellen, indien hij procesbevoegdheid heeft en hem geen andere rechtsmiddelen ter beschikking staan.

Zaken waarin afzonderlijke bestuursrechtelijke handelingen worden betwist, worden behandeld door de administratieve rechtbank van het rechtsgebied waar de regionale vestiging is gelegen van de instantie waarvan de betwiste handeling uitgaat en in wier district het permanente/huidige adres van de verzoeker of diens vestigingsplaats zich bevindt. Dergelijke zaken worden behandeld door de administratieve rechtbank die bevoegd is in de vestigingsplaats van de instantie waarvan de betwiste afzonderlijke administratieve handeling uitgaat, wanneer:

- de betwiste handeling meerdere partijen betreft van wie het permanente of huidige adres zich niet bevindt in het district van de regionale vestiging van de instantie waarvan de betwiste handeling uitgaat;
- het bestuur van de instantie waarvan de betwiste handeling uitgaat, geen regionale vestiging heeft.

Zaken betreffende de betwisting van algemene bestuursrechtelijke handelingen worden behandeld door de administratieve rechtbank die bevoegd is in de vestigingsplaats van de instantie waarvan de bestreden handeling uitgaat.

De gemeentelijke administratieve rechtbank van Sofia (*Administrativen sad – grad Sofia*) behandelt zaken als de instantie waarvan de bestreden administratieve handeling uitgaat, in een ander land is gevestigd.

Aansprakelijkheidsvorderingen worden ook aanhangig gemaakt bij de rechtbank die bevoegd is in de gemeente waar de verzoeker is gevestigd wanneer de vordering is gevoegd in een geschil zoals bedoeld in de leden 1–4.

Indien het bevoegde gerecht een zaak niet kan behandelen, beveelt het hoogste administratieve rechtcollege dat de zaak naar een gelijkwaardige administratieve rechtbank wordt verwezen.

Rechterlijke toetsing van bestuursrechtelijke handelingen waarbij rechtstreeks uitvoering wordt gegeven aan het buitenlands, defensie- of veiligheidsbeleid van Bulgarije is niet mogelijk, tenzij bij wet anders is bepaald.

Hoogste administratieve rechtcollege

Het **hoogste administratieve rechtcollege** is bevoegd in zaken betreffende:

- wraking van wettelijke voorschriften, met uitzondering van voorschriften die door een gemeenteraad zijn uitgevaardigd;
- wraking van beslissingen van de ministerraad, de minister-president, een vicepremier of een minister;
- wraking van beslissingen van de hoge raad voor de magistratuur (*Vissh sadeben savet*);
- wraking van beslissingen van de Nationale Bank van Bulgarije en haar organen;
- beroepen in cassatie en procedurele beroepen tegen uitspraken van rechtbanken van eerste aanleg;
- beroepen door partijen bij procedures tegen uitspraken en maatregelen;
- verzoeken tot herziening van definitieve rechterlijke beslissingen in administratieve zaken;
- verzoeken ter betwisting van andere justitiële handelingen.

Het hoogste administratieve rechtcollege bestaat uit colleges die elk hun afdelingen hebben. De colleges worden geleid door een president (of waarnemend president) die ook een college van rechters in het betreffende college kan voorzitten.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Militaire rechtbanken

De geschiedenis van de militaire rechtbanken gaat terug tot 1 juli 1879. In 1956 werden de militaire rechtbanken geherstructureerd nadat Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna en Pleven garnizoenssteden waren geworden. (Deze structuur van de militaire rechtbanken bestaat nog altijd.)

Militaire rechtbank (*Voenen sad*)

In eerste aanleg behandelt de **militaire rechtbank** misdrijven die militairen, generaals, officieren, onderofficieren en gewoon personeel bij andere ministeries en instanties, en burgerpersoneel bij het ministerie van Defensie, het Bulgaarse leger, instellingen die onder de minister van Defensie ressorteren, het bureau voor nationale veiligheid en bij de nationale inlichtingendienst in de uitvoering van hun taken hebben gepleegd. Het militair gerechtshof (*Voенно-апелативен сад*) is het hof in tweede aanleg voor deze zaken. De bevoegdheden van de militaire rechtbanken zijn vastgelegd in het Wetboek van Strafvordering. Zij hebben hetzelfde statuut als de provinciale rechtbanken. **Het militair gerechtshof** (enkelvoudig) behandelt beroepen (inclusief procedurele beroepen) tegen beslissingen van alle militaire rechtbanken in Bulgarije.

Gespecialiseerde strafrechtbank (*Specializiran nakazatelen sad*)

De gespecialiseerde strafrechtbank is opgericht bij de Wet tot wijziging en aanvulling van de Aanpassingswet rechterlijke organisatie (bekendgemaakt in staatsblad nr. 1 van 2011). De gespecialiseerde strafrechtbank, gevestigd in Sofia, is uniek in de Republiek Bulgarije en heeft dezelfde status als een provinciale rechtbank. Haar bevoegdheden zijn wettelijk vastgesteld (artikel 411, onder a), van het Wetboek van Strafvordering bevat een uitgebreide lijst van misdrijven die onder de bevoegdheid van de gespecialiseerde strafrechtbank vallen. Dit zijn meestal misdrijven die zijn gepleegd door of in opdracht van criminele organisaties).

De gespecialiseerde strafrechtbank bestaat uit rechters en wordt voorgezeten door een president.

Het [gespecialiseerde hof van beroep in strafzaken](#) (*Apelativen specializiran nakazatelen sad*) herziet beroepen (inclusief procedurele beroepen) die zijn ingesteld tegen beslissingen van de gespecialiseerde strafrechtbank. Het gespecialiseerde hof van beroep, gevestigd in Sofia, bestaat uit rechters en wordt voorgezeten door een president. Het [hof van cassatie](#) (*Varhoven kasatsionen sad*) is de hoogste strafrechtbank, die in cassatie arresten van het gespecialiseerde hof van beroep in strafzaken herziet.

Arbitragebureau van de kamer van koophandel en industrie (AC BCCI)

Het arbitragebureau van de kamer van handel en industrie beslist over civielrechtelijke geschillen betreffende lacunes in overeenkomsten of aanpassing van de voorwaarden daarin aan veranderende omstandigheden, ongeacht of beide partijen dan wel een van hen hun woon- of verblijfplaats hebben in Bulgarije. Het arbitragebureau heeft zijn positie als belangrijkste arbitrage-instelling van het land versterkt en geniet het vertrouwen van het publiek door zijn uiterst professionele werkwijze bij geschillenbeslechting. Het lost jaarlijks 250 tot 300 internationale en binnenlandse geschillen op. Van de binnenlandse zaken wordt 82% binnen negen maanden opgelost, en van de internationale zaken 66% binnen twaalf maanden.

Daarnaast is het [arbitragebureau](#) actief betrokken bij de verbetering van de arbitragewetgeving. De enige geschillen die niet via arbitrage beslecht kunnen worden, zijn geschillen betreffende zakelijke rechten met betrekking tot onroerend goed, alimentatie en arbeidsovereenkomsten, en geschillen betreffende morele rechten en familierechtelijke aangelegenheden.

Juridische gegevensbank

Websites van de rechtbanken

Elke Bulgaarse rechtbank heeft een website met informatie over haar structuur en werkzaamheden, waaronder zowel lopende en afgesloten zaken als andere nuttige, voor het publiek toegankelijke informatie.

Op de website van de [hoge raad voor de magistratuur](#) is een gedetailleerde lijst te vinden van rechtbanken in Bulgarije met hun adres en internetadres (alleen in het Bulgaars).

Rechterlijke beslissingen worden na te zijn uitgesproken op de website van de betreffende rechtbank bekendgemaakt, met inachtneming van de [Wet op de bescherming van persoonsgegevens](#) en de [Wet op de bescherming van gerubriceerde gegevens](#).

Beslissingen in zaken die verband houden met de burgerlijke staat of de gezondheidstoestand van een persoon, worden zonder de motivering bekendgemaakt.

Zie voor verdere informatie de volgende websites:

[Hoogste administratieve rechtscollège](#)

[Militaire rechtbank \(Voenen sad\)](#)

[Arbitragebureau](#) van de Bulgaarse kamer van koophandel en industrie (AC BCCI)

[Internationaal Arbitragehof](#)

Laatste update: 10/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Tsjechië

Gespecialiseerde rechtbanken

Over het algemeen kent Tsjechië geen gespecialiseerde rechtbanken. Er zijn echter wel gespecialiseerde kamers in de gewone rechtbanken (voor arbeidsrecht).

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Grondwettelijk Hof

Het Grondwettelijk Hof is de juridische autoriteit voor de bescherming van de grondwet.

Het Grondwettelijk Hof behandelt zaken in een plenaire sessie of als vier kamers met drie rechters.

Beslissingen in verband met fundamentele kwesties van nationaal en gerechtelijk belang, zoals onder meer het nietig verklaren van een parlementaire wet, het aanklagen of het handelingsonbekwaam verklaren van de president van de republiek of het ontbinden van een politieke partij, kunnen alleen in een plenaire sessie worden genomen.

In een plenaire sessie hebben alle rechters zitting, van wie er tien aanwezig moeten zijn wanneer een besluit wordt genomen. Bij beslissingen over de volgende kwesties is een meerderheid van negen stemmen vereist: nietigverklaring van een parlementaire wet, besluiten over de aanklaging of de handelingsonbekwaamheid van een president van de republiek en de vaststelling van een vonnis dat is gebaseerd op een juridische interpretatie die afwijkt van een eerdere gerechtelijke uitspraak van het hof.

Zaken over alle overige kwesties worden in kamers van drie rechters behandeld. Dit zijn bijvoorbeeld grondwettelijke bezwaren van personen of gemeenten, geschillen over verkiezingen of de kiesbaarheid van parlementsleden en geschillen over bevoegdheden tussen centrale staatsinstellingen en lokale onafhankelijke organen.

Het Grondwettelijk Hof bestaat uit 15 rechters. De rechters worden benoemd voor een periode van tien jaar door de president van de republiek met toestemming van de senaat. Er bestaan geen beperkingen voor herbenoeming.

De voorzitter en twee vicevoorzitters zijn verantwoordelijk voor het bestuur van het hof. Elke rechter wordt bijgestaan door zijn/haar eigen staf bestaande uit juridische medewerkers en een secretaris of secretaresse.

Meer informatie is te vinden op [de website van het Grondwettelijk Hof](#).

Laatste update: 15/06/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Denemarken

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van gespecialiseerde rechtbanken in Denemarken.

Gespecialiseerde rechtbanken

Zeevaart- en handelsgerecht (Sø- og Handelsretten)

Het [Zeevaart- en handelsgerecht](#) behandelt al sinds zijn oprichting in 1862 zaken uit het hele land die betrekking hebben op maritieme en handelszaken.

De bevoegdheden van het Zeevaart- en handelsgerecht zijn met succes uitgebreid: vandaag de dag behandelt het ook zaken betreffende de **Deense handelsmerkwet**, de **designwet**, de **wet marketingpraktijken**, de **mededingingswet**, internationale handelsvoorwaarden en andere handelskwesties.

Bovendien behandelt de **faillissementskamer** zaken die zich voordoen in Groot-Kopenhagen met betrekking tot faillissement, uitstel van betaling, verplichte schuldvereffening en herschikking van schulden.

Kadastrale rechtbank (Tinglysningsretten)

De [kadastrale rechtbank](#) is op **1 januari 2007** opgericht en is in heel Denemarken bevoegd.

Deze rechtbank neemt de registratietaken van de arrondissementsrechtbanken over en houdt zich onder meer bezig met de **registratie van landeigendom**, **hypotheken** en **andere bezwaren**, en **akten van huwelijksvoorwaarden**.

De kadastrale rechtbank beslecht geschillen in verband met registraties. Er kan beroep worden ingesteld bij het gerechtshof van Westelijk Denemarken.

Bijzonder klachtgerecht (Den Særlige Klageret)

Het Bijzonder klachtgerecht houdt zich bezig met **disciplinaire maatregelen tegen rechters** en andere **juridische medewerkers** van de gerechten, inclusief de gerechten van de Farøer en Groenland en de Raad voor procesverlof. Bovendien kan dit gerecht strafzaken heropenen en advocaten onbevoegd verklaren voor de verdediging in strafzaken.

Een college van het Bijzonder klachtgerecht wordt gevormd door een rechter van het Hooggerechtshof, een rechter uit een van de gerechtshoven, een arrondissementsrechter, een advocaat en een advocaat met wetenschappelijke expertise.

Administratieve rechtbanken

Het Deense rechtssysteem kent geen administratieve rechtbanken.

Laatste update: 04/05/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Duitsland

Op deze pagina vindt u informatie over het systeem van gespecialiseerde rechtbanken in Duitsland.

Arbeidsrechtbanken

Arbeidsrechtbanken behandelen arbeidsgeschillen die voortvloeien uit contractuele betrekkingen tussen werkgevers en werknemers (individueel arbeidsrecht). Ook behandelen ze geschillen tussen de partijen bij een collectieve overeenkomst, zoals vakbonden en werkgeversorganisaties (collectief arbeidsrecht), of tussen een werkgever en een ondernemingsraad.

De arbeidsrechtbanken (als rechtbanken van de deelstaten) zijn de gerechten van eerste aanleg. De zaken worden behandeld in kamers bestaande uit één beroepsrechter en twee lekenrechters, waarvan de ene de werknemer(s) vertegenwoordigt en de andere de werkgever(s). Bepaalde beslissingen die geen deel uitmaken van de mondelinge procedure, worden door de beroepsrechter gegeven zonder dat de lekenrechters daarbij betrokken zijn.

De hogere arbeidsrechtbanken (ook rechtbanken van de deelstaten) doen uitspraak over beroepen tegen en klachten over de uitspraken van de arbeidsrechtbanken. Ook hier bestaan de colleges uit één beroepsrechter en twee lekenrechters (waarvan de ene de werknemer(s) vertegenwoordigt en de andere de werkgever(s)).

Beslissingen in laatste aanleg worden genomen door het [Bundesarbeitsgericht \(federale arbeidsrechtbank\)](#). De colleges van deze rechtbank bestaan uit één rechter-voorzitter, twee aanvullende beroepsrechters en twee lekenrechters (waarvan de ene de werknemer(s) vertegenwoordigt en de andere de werkgever(s)).

Administratieve rechtbanken

Voor het toetsen van administratieve besluiten zijn drie verschillende rechterlijke instanties bevoegd: de algemene administratieve rechtbanken, de sociale rechtbanken en de fiscale rechtbanken. Een belangrijk kenmerk van de algemene administratieve en de sociale en fiscale rechtbanken is dat ze *ex officio* (ambtshalve) werken. Volgens dat beginsel moeten de rechtbanken de feiten van de zaak op eigen initiatief onderzoeken (d.w.z. niet slechts op verzoek van een partij of op basis van door de partijen aangeleverd bewijsmateriaal), aangezien de materiële waarheid van de rechterlijke beslissing een kwestie van algemeen belang is.

Algemene administratieve rechtbanken

De algemene administratieve rechtspraak heeft een drievoudige aanleg.

In eerste aanleg zijn de Verwaltungsgerichte (administratieve rechtbanken) bevoegd.

In tweede aanleg is de hogere administratieve rechtbank van de betrokken deelstaat bevoegd – het zogenoemde Oberverwaltungsgericht of Verwaltungsgerichtshof,

en in derde aanleg het [Bundesverwaltungsgericht \(federale administratieve rechtbank\)](#).

De **Verwaltungsgerichte** zijn meestal bevoegd in eerste aanleg. De Oberverwaltungsgerichte of Verwaltungsgerichtshöfe zijn hoofdzakelijk beroepsgerechten, met als taak de uitspraken van de gerechten van eerste aanleg vanuit juridisch en feitelijk perspectief te toetsen. Enkele uitzonderingen daargelaten is het Bundesverwaltungsgericht een beroepsgerecht dat uitsluitend rechtsvragen onderzoekt (Revision).

De **algemene administratieve rechtspraak** is in beginsel bevoegd voor alle geschillen tussen overheidsinstanties en particulieren met betrekking tot de correcte toepassing van bestuurswetten en verordeningen. In plaats van de administratieve rechtbanken zijn de algemene rechtbanken echter bevoegd als de overheid niet als overheidsentiteit, maar als een particulier bedrijf bij de zaak betrokken is. Dit geldt voor alle geschillen die uit dergelijke activiteiten voortvloeien. Daarnaast zijn geschillen die wettelijk zijn toegewezen aan een andere rechtbank (zoals de fiscale rechtbanken, de sociale rechtbanken of de algemene rechtbanken), uitgezonderd van de algemene administratieve rechtspraak.

Beslissingen binnen de administratieve rechtspraak worden genomen door colleges van rechters. De Verwaltungsgerichte bestaan gewoonlijk uit drie beroepsrechters en twee lekenrechters. De colleges van Oberverwaltungsgerichte en Verwaltungsgerichtshöfe bestaan doorgaans uit drie beroepsrechters. Het college van het Bundesverwaltungsgericht bestaat veelal uit vijf beroepsrechters. Bij de Verwaltungsgerichte kunnen zaken aan één rechter worden voorgelegd.

Sociale rechtbanken

De sociale rechtspraak heeft, net als de algemene administratieve rechtspraak, drie niveaus voor een goede verdeling van de taken. De sociale rechtbanken zijn gewoonlijk bevoegd in eerste aanleg. De 14 Landessozialgerichte (hogere sociale rechtbanken voor de deelstaten) zijn beroepsgerechten. Enkele uitzonderingen daargelaten is het [Bundessozialgericht](#), een beroepsgerecht dat uitsluitend rechtsvragen onderzoekt (Revision).

De sociale rechtbanken zijn voornamelijk bevoegd voor de behandeling van geschillen op het gebied van sociale zekerheid (pensioenen, ongevallen- en ziektekostenverzekeringen en verzekeringen voor langetermijnzorg), werkloosheidsverzekering, de basisvoorziening voor werkzoekenden en bijstand (met name sociale bijstand, uitkeringen in het kader van de Asylbewerberleistungsgesetz (wet inzake uitkeringen voor asielzoekers) en bepaalde kwesties in verband met de Schwerbehindertenrecht (wet inzake personen met een handicap). De colleges van de sociale rechtbanken bestaan uit één beroepsrechter en twee lekenrechters. De colleges van de Landessozialgerichte en het Bundessozialgericht bestaan uit drie beroepsrechters en twee lekenrechters.

Fiscale rechtbanken

De fiscale rechtspraak bestaat uit fiscale gerechten van eerste aanleg en het [Bundesfinanzhof](#) (federale financiële rechtbank), dat als hoogste gerecht van beroep uitsluitend rechtsvragen behandelt. Tot de bevoegdheid van de fiscale rechtspraak behoren vooral geschillen met betrekking tot openbare heffingen en belastingen en douanezaken. De colleges van de fiscale rechtbanken bestaan uit drie beroepsrechters en twee lekenrechters. Het college van het Bundesfinanzhof bestaat gewoonlijk uit vijf beroepsrechters. Bij de fiscale rechtbanken kunnen zaken aan één rechter worden voorgelegd.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Bundesverfassungsgericht

Het [Bundesverfassungsgericht](#) (federaal grondwettelijk hof) spreekt op federaal niveau recht over constitutionele zaken. Zijn arresten zijn gebaseerd op bepalingen van de Duitse grondwet (Grundgesetz). De meeste zaken die het Bundesverfassungsgericht behandelt, hebben betrekking op constitutionele klachten. Deze klachten worden ingediend door burgers die stellen dat hun grondrechten zijn geschonden door uitspraken van de rechter, overheidshandelen of rechtshandelingen. In het algemeen wordt een constitutionele klacht alleen in behandeling genomen als alle procedures bij andere bevoegde rechters al zijn doorlopen (dat wil zeggen, tegen beslissingen in laatste aanleg). Enkel in uitzonderlijke gevallen kan direct een constitutionele klacht worden ingediend tegen een rechtshandeling.

Er zijn verschillende andere soorten procedures. Het gaat onder meer om de abstracte en specifieke rechterlijke toetsing van een wet aan de grondwet en om procedures om na te gaan of de federale grondwettelijke autoriteiten zich aan hun bevoegdheden hebben gehouden. Bepaalde arresten van het Bundesverfassungsgericht kunnen rechtskracht krijgen. Het hof bestaat uit twee colleges (Senate), die elk bestaan uit acht leden. Het hof doet uitspraak in kamers, die elk bestaan uit drie rechters, of via een college, meestal zonder hoorzittingen.

Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe

De Landesverfassungsgerichte of Staatsgerichtshöfe (grondwettelijke hoven of hooggerechtshoven van de deelstaten) zijn de grondwettelijke gerechten van de respectieve deelstaten. Zij beslissen hoofdzakelijk over grondwettelijke geschillen binnen het deelstaatrecht (Landesrecht), waaronder ook hun oprichting, bestuur en bevoegdheid valt.

Verwante links:

[Bundesarbeitsgericht](#)

[Bundesverwaltungsgericht](#)

[Bundessozialgericht](#)

[Bundesfinanzhof](#)

[Bundesverfassungsgericht](#)

Laatste update: 14/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Estland

Op deze pagina wordt informatie gegeven over administratieve en gespecialiseerde rechtbanken in het Estlandse rechtstelsel.

Gespecialiseerde rechtbanken

De Estlandse grondwet bepaalt dat bij wet kan worden voorzien in de oprichting van gespecialiseerde rechtbanken die bevoegd zijn voor een specifiek rechtsgebied. De oprichting van noodrechtbanken is echter verboden.

In Estland zijn geen gespecialiseerde rechtbanken opgericht.

Grondwettelijk hof

Het **Hooggerechtshof** vervult tegelijkertijd de functie van hoogste rechterlijke instantie en grondwettelijk hof.

Als grondwettelijk hof behandelt het Hooggerechtshof:

verzoeken om grondwettigheidstoetsing van wetgeving van algemene toepassing of van de weigering een wetsinstrument van algemene toepassing uit te vaardigen;

verzoeken om toetsing van de overeenstemming tussen de internationale verdragen en de grondwet;

verzoeken om advies over de interpretatie van de grondwet in samenhang met de EU-wetgeving;

verzoeken en klachten betreffende de resoluties van het Estlandse parlement, het bureau van het parlement en de president van de republiek;

verzoeken om een lid van het parlement, de president van de republiek, de kanselier van Justitie of de auditeur-generaal voor langere tijd onbekwaam te verklaren om zijn functie uit te oefenen;

verzoeken om een lid van het parlement uit zijn bevoegdheid te ontsetten;

de kwestie van het al dan niet toestemming verlenen aan de voorzitter van het parlement om, optredend als president van de republiek, buitengewone parlamentsverkiezingen te houden of te weigeren een wet af te kondigen;

verzoeken om de activiteiten van een politieke partij stop te zetten;

klachten en bezwaren tegen beslissingen en handelingen van verkiezingscommissies.

In Estland kunnen individuele personen geen verzoeken voor toetsing aan de grondwet indienen.

De contactgegevens van het Hooggerechtshof zijn te vinden op de [website van het Hooggerechtshof](#).

De toetsing aan de grondwet is geregeld in de [Wet gerechtelijke procedure grondwettelijke toetsing](#).

Administratieve rechtbanken

Administratieve rechtbanken zijn rechtbanken van **eerste aanleg** die administratieve zaken behandelen. In Estland handelen zij alleen in eerste aanleg als onafhankelijke gerechtelijke instanties.

Uitspraken van administratieve rechtbanken worden door arrondissementsrechtbanken, als rechtbanken van tweede aanleg, getoetst op basis van beroepen tegen deze uitspraken.

De bevoegdheid van de administratieve rechtbanken, de procedure voor het instellen van een vordering bij een administratieve rechtbank en de regels voor administratieve procedures zijn neergelegd in de [Wet administratief procesrecht](#).

Administratieve rechtbanken

In Estland zijn er twee administratieve rechtbanken: die van Tallinn en die van Tartu.

De administratieve rechtbanken zetelen in meerdere gerechtsgebouwen.

De administratieve rechtbank van Tallinn zetelt in twee gerechtsgebouwen:

dat van Tallinn, en

dat van Pärnu

De administratieve rechtbank van Tartu zetelt in twee gerechtsgebouwen:

dat van Tartu, en

dat van Jõhvi

Arrondissementsrechtbanken

In Estland zijn er twee arrondissementsrechtbanken, die fungeren als rechtbanken van tweede aanleg:

de arrondissementsrechtbank van Tallinn

de arrondissementsrechtbank van Tartu

De contactgegevens van de rechtbanken zijn te vinden op de [website van de rechterlijke organisatie](#). De gegevensbank is **kosteloos** te gebruiken.

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Ierland

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Ierland onder verwijzing naar de organisatie van de rechtbanken in het algemeen. Zie ook de pagina's [Organisatie van justitie](#) en [Gewone rechtbanken](#) voor gedetailleerde informatie over de rechtbanken in het algemeen.

Gespecialiseerde rechtbanken

Small Claims Court

De procedure voor geringe vorderingen is een goedkope en informele procedure voor de beslechting van consumentengeschillen, waarbij vertegenwoordiging in rechte niet is vereist. Het Small Claims Court (rechtbank voor geringe vorderingen) maakt deel uit van het District Court (districtsrechtbank). Deze procedure is beschikbaar voor vorderingen van maximaal 2 000 EUR van consumenten die goederen of diensten hebben gekocht, beperkte schade aan hun eigendom hebben opgelopen of een huurwaarborg terugvorderen. Indien de vordering niet wordt betwist, dienen de partijen niet voor de rechtbank te verschijnen. Indien de vordering wordt betwist en geen buitengerechtelijke regeling kan worden bereikt, wordt de zaak behandeld door een rechter van het District Court (districtsrechtbank). Tegen zijn beslissing kan beroep worden ingesteld bij het Circuit Court (arrondissementsrechtbank).

Commercial Court

Het Commercial Court (handelsrechtbank) is een gespecialiseerde afdeling van het High Court (hof van beroep). Zij onderscheidt zich door de snelle behandeling van de zaken waarvoor zij bevoegd is. Zij past daartoe eigen procedures toe, die zijn bedoeld om de behandeling van de zaken die onder haar bevoegdheid vallen te bespoedigen. Op deze procedures is [Order 63A of the Rules of the Superior Courts](#) van toepassing.

De rechtbank behandelt zaken die krachtens Order 63A, r1, als "handelsgeschillen" moeten worden aangemerkt. Het gaat met name om geschillen die betrekking hebben op het vennootschapsrecht, het insolventierecht, intellectuele eigendom, de bouw, het bestuursrecht en het constitutioneel recht. Om door de rechtbank krachtens Order 63A, r1, a), ontvankelijk te kunnen worden verklaard, moet de vordering of tegenvordering ten minste 1 000 000 EUR bedragen. Er geldt geen limiet voor zaken die ontvankelijk worden verklaard krachtens rule 1 b), waarbij de beslissing wordt overgelaten aan de rechter van het Commercial Court.

Drug Treatment Court

Het Drug Treatment Court (rechtbank voor de behandeling van drugszaken – DTC) maakt deel uit van de districtsrechtbank. Deze rechtbank biedt drugsverslaafden die veroordeeld zijn voor niet-gewelddadige misdrijven de gelegenheid om aan de spiraal van drugs, geweld en gevangenis te ontsnappen. Motivatie om aan het programma deel te nemen is een belangrijk criterium om te worden toegelaten.

Andere rechtbanken

Er zijn een aantal andere rechtbanken, die bevoegd zijn voor beroepen inzake inkomstenbelastingen, sociale uitkeringen, vorderingen op grond van de wetgeving inzake discriminatie, immigratievergunningen, stadsplanning en werkgelegenheid. Deze rechtbanken worden niet voorgezeten door rechters, maar wel door ter zake bevoegde specialisten. Tegen hun beslissingen kan beroep of hogere voorziening worden ingesteld bij het Circuit Court of het High Court.

Laatste update: 11/11/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Griekenland

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Griekenland.

Rekenkamer

De rekenkamer (*Ελεγκτικό Συνέδριο*), die bij artikel 98 van de Griekse grondwet is ingesteld, is een **hoge rechterlijke instantie** met een tweeledig karakter, in die zin dat zij zowel **rechterlijke als administratieve taken** heeft. Bij de uitoefening van haar administratieve taken behoudt de rekenkamer haar rechterlijke aard. De samenstelling van de rekenkamer is vergelijkbaar met die van de raad van state. De rekenkamer oefent haar rechterlijke bevoegdheden uit in **plenaire vergadering** (*Ολομέλεια*), drie **afdelingen** (*τμήματα*) en **eenheden** (*κλιμάκια*).

Haar **belangrijkste bevoegdheden** zijn:

het **controleren van de uitgaven** van de staat en de lokale bestuursorganen of andere publiekrechtelijke rechtspersonen;

het **controleren van contracten** van grote financiële waarde waarbij de staat of een persoon met een gelijkwaardige status als tegenpartij optreedt;

het **controleren van rekeningen** van openbare rekenplichtigen en lokale bestuursorganen of andere publiekrechtelijke rechtspersonen;

het **uitbrengen van adviezen** over wetsvoorstellen inzake pensioenen of de inaanmerkingneming van dienstjaren voor pensioenrechten;

het **opstellen en indienen** bij het parlement **van een verslag** over de ontvangsten en uitgaven en de balans van de regering;

het **behandelen van geschillen** over de toekenning van pensioenen;

het **behandelen van zaken** betreffende de **aansprakelijkheid** van burgerlijke of militaire ambtenaren voor aan de staat toegebrachte schade, ongeacht of deze schade opzettelijk of uit nalatigheid is veroorzaakt.

De uitspraken van de rekenkamer vallen niet onder de jurisdictie van de raad van state.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Krijgsraden voor de landmacht (*στρατοδικεία*), de zeemacht (*ναυτοδικεία*) en de luchtmacht (*αεροδικεία*)

Dit zijn **speciale strafrechtbanken**. Alle delicten die door militair personeel van de landmacht, de zeemacht of de luchtmacht worden gepleegd, vallen zonder uitzondering onder de jurisdictie van die rechtbanken.

Bijzonder hooggerechtshof

Het bijzonder hooggerechtshof (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) is een gespecialiseerde rechtbank, vergelijkbaar met een grondwettelijk hof, aangezien de meeste geschillen die onder zijn bevoegdheid vallen van grondwettelijke aard zijn. Het bijzonder hooggerechtshof is ingesteld bij artikel 100 van de Griekse grondwet en is belast met de beoordeling van de geldigheid van parlementsverkiezingen, het onthefpen van parlementsleden uit hun ambt of het oplossen van conflicten tussen de drie hoogste rechterlijke instanties van Griekenland. Arresten van het bijzonder hooggerechtshof zijn onherroepelijk en zijn niet vatbaar voor hoger beroep.

Het bijzonder hooggerechtshof is samengesteld uit de voorzitter van de raad van state, de voorzitter van het hooggerechtshof (*Άρειος Πάγος*), de voorzitter van de rekenkamer, plus vier raadsleden van de raad van state en vier raadsleden van het hooggerechtshof (die om de twee jaar bij loting worden aangewezen).

Het bijzonder hooggerechtshof wordt voorgezeten door de **langzittende voorzitter van de raad van state of van het hooggerechtshof**. Bij de behandeling van zaken waarbij conflicten of geschillen moeten worden opgelost over de grondwettigheid of de interpretatie van wettelijke bepalingen, wordt het bijzonder hooggerechtshof uitgebreid met twee vast aangestelde hoogleraren van de rechtenfaculteit van Griekse universiteiten.

Bijzondere rechtbank voor verhaal op de rechter

De bijzondere rechtbank voor verhaal op de rechter (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*) is ingesteld bij **artikel 99 van de grondwet** en wet nr. 693/1977 en behandelt zaken waarbij verhaal is ingesteld tegen justitieambtenaren. Deze rechtbank is samengesteld uit de voorzitter van de raad van state, die als voorzitter fungeert, een raadslid van de raad van state, een raadslid van het hooggerechtshof, een raadslid van de rekenkamer, twee vast aangestelde hoogleraren van de rechtenfaculteit van Griekse universiteiten en twee advocaten (leden van de hoge tuchtraad die bij loting worden aangewezen).

Bijzondere rechtbank voor de aansprakelijkheid van ministers

De bijzondere rechtbank voor de aansprakelijkheid van ministers (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) is ingesteld bij **artikel 86 van de grondwet**. Zij wordt voor specifieke zaken bijeengeroepen en is samengesteld uit zes leden van de raad van state en zeven leden van het hooggerechtshof, die bij loting worden gekozen door de voorzitter van het parlement nadat een gerechtelijke procedure is ingeleid. De zittingen vinden plaats in de vorm van een openbare zitting van het parlement en worden voorgezeten door de leden van de twee bovengenoemde hoge rechterlijke instanties. Deze leden moeten tot hun huidige functie zijn benoemd of bevorderd voordat er een voorstel tot inleiding van een gerechtelijke procedure is ingediend. Het lid met de hoogste positie van de bij loting aangewezen leden van het hooggerechtshof zit de zitting voor. Wanneer meerdere leden een positie op hetzelfde niveau bekleden, fungeert de langzittende als voorzitter. Een lid van het openbaar ministerie van het hooggerechtshof of zijn plaatsvervanger fungeert als openbaar aanklager (beiden aangewezen bij loting).

Deze bijzondere rechtbank is belast met het behandelen van delicten die ministers en staatssecretarissen tijdens hun ambtsperiode hebben begaan; een dergelijke zaak kan alleen door het parlement naar de rechtbank worden verwezen.

Bijzondere rechtbank voor geschillen over de bezoldiging van justitieambtenaren

De bijzondere rechtbank voor geschillen over de bezoldiging van justitieambtenaren (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) is ingesteld bij **artikel 88 van de grondwet**.

Zij bestaat uit de leden van de in artikel 99 van de grondwet bedoelde bijzondere rechtbank, met deelname van een extra hoogleraar met vaste aanstelling en een extra advocaat.

Deze bijzondere rechtbank is belast met de behandeling van geschillen over (alle soorten) bezoldigingen en pensioenen van justitieambtenaren wanneer de beslissing over de betrokken juridische kwestie van invloed kan zijn op het salaris, het pensioen of de belastingstatus van een grotere groep ambtenaren.

Juridische gegevensbanken

Op de website van de [rekenkamer](#) staat de samenvatting van een indicatief aantal arresten.

Links

[Rekenkamer](#)

Laatste update: 17/11/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Spanje

In artikel 117 van de Spaanse grondwet van 1978 wordt het beginsel van eenheid van de rechtspraak vastgesteld, dat de basis vormt voor de organisatie en werking van de rechtspraak in het land.

Binnen het Spaanse rechtssysteem is de algemene bevoegdheid over vier rechtsgebieden verdeeld: burgerlijk recht, strafrecht, contentieus administratief recht en sociaal of arbeidsrecht.

Naast de vier rechtsgebieden die onder de algemene rechtspraak vallen, wordt binnen het Spaanse rechtssysteem ook de militaire rechtspraak erkend, die een integraal onderdeel is van het gerechtelijk stelsel van de staat (*Poder Judicial del Estado*) en waarvoor uitsluitend de bij wet opgerichte militaire rechtbanken bevoegd zijn.

Jurisdictionsgeschillen tussen de rechtbanken van een van de rechtsgebieden onder de algemene rechtspraak en de militaire rechtbanken worden voorgelegd aan een speciale kamer van het Hooggerechtshof (*Tribunal Supremo*) – de Kamer voor jurisdictionsgeschillen (*Sala de Conflictos de Jurisdicción*) – die bestaat uit de opperrechter van het Hooggerechtshof, twee magistraten van de kamer van het Hooggerechtshof voor het rechtsgebied waarop het conflict betrekking heeft, en twee magistraten van de Kamer voor militaire zaken (*Sala de lo Militar*), die allemaal door de voltallige commissie van de Algemene Raad van de rechterlijke macht (*Consejo General del Poder Judicial*) worden aangesteld.

Sommige rechtbanken binnen de rechtsgebieden die onder de algemene rechtspraak vallen, kunnen gespecialiseerd zijn in een bepaald onderwerp. Er zijn bijvoorbeeld rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen, handelsrechtbanken, rechtbanken met speciale taken op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen, en jeugdrechtbanken.

Op grond van de Organieke wet op de rechtspraak (*Ley Orgánica del Poder Judicial* – LOPJ) kunnen de volgende gespecialiseerde rechtbanken bestaan:
HANDELSRECHTBANKEN

De handelsrechtbanken (*Juzgados de lo Mercantil*), operationeel sinds 1 september 2004, zijn gespecialiseerde rechtbanken. Ze zijn onderdeel van het burgerlijk rechtssysteem.

TERRITORIALE BEVOEGDHEID

Over het algemeen heeft elke provincie ten minste één handelsrechtbank – gevestigd in de provinciehoofdstad – die bevoegd is in de hele provincie.

De handelsrechtbanken kunnen, in plaats van in de provinciehoofdstad, ook in een andere plaats zijn gevestigd, indien gerechtvaardigd in verband met het inwonertal, de aanwezigheid van industriële of commerciële centra of economische activiteit. De reikwijdte van de bevoegdheid van deze rechtbanken wordt vastgesteld aan de hand van de vereisten van elke individuele zaak.

Handelsrechtbanken kunnen bevoegdheid hebben voor twee of meer provincies binnen dezelfde autonome gemeenschap.

RECHTSGEBIEDEN

Handelsrechtbanken behandelen zaken in verband met **insolventie**, overeenkomstig de voorwaarden uit de toepasselijke wetgeving.

Handelsrechtbanken behandelen ook zaken die onder het burgerlijk rechtssysteem vallen, met inbegrip van zaken waarbij rechtsvorderingen worden ingesteld in verband met oneerlijke mededinging, industriële eigendom, intellectuele eigendom en marketing, evenals vorderingen die, binnen dit rechtssysteem, onder de verordeningen vallen die van toepassing zijn op commerciële bedrijven en coöperaties.

De handelsrechtbanken zijn bevoegd om **buitenlandse straffen en andere rechterlijke en arbitrage-uitspraken te erkennen en uit te voeren**, wanneer deze verband houden met zaken waarvoor zij bevoegd zijn, tenzij deze op grond van internationale verdragen of andere regels door een andere rechtbank moeten worden behandeld.

BEROEP

De provinciale rechtbanken behandelen de bij wet vastgelegde beroepen tegen uitspraken van de handelsrechtbanken in eerste aanleg, met uitzondering van de uitspraken in insolventiezaken die verband houden met arbeidskwesties. Daarvoor moet een of meerdere van de afdelingen gespecialiseerd zijn, overeenkomstig de bepalingen van de LOPJ.

Overige beroepen kunnen worden ingesteld zoals vastgesteld in de LOPJ, in de daarin beschreven gevallen.

RECHTBANKEN VOOR HET GEMEENSCHAPSMERK

De rechtbanken voor het Gemeenschapsmerk (*Juzgados de Marca Comunitaria*) zijn de handelsrechtbanken van Alicante, voor zover deze hun exclusieve bevoegdheid uitoefenen voor de behandeling in eerste aanleg van alle zaken die vallen onder de bepalingen van Verordening (EG) nr. 40/94 van de Raad van 20 december 1993 inzake het Gemeenschapsmerk en van Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen.

Bij het uitoefenen van deze bevoegdheid zijn deze rechtbanken bevoegd voor het gehele grondgebied van Spanje, en enkel in verband met dergelijke zaken worden zij rechtbanken voor het Gemeenschapsmerk genoemd.

Ze zijn onderdeel van het burgerlijk rechtssysteem.

Verder behandelen ook de gespecialiseerde afdeling(en) van de provinciale rechtbank van Alicante, exclusief en in tweede aanleg, alle beroepen waarnaar in artikel 101 van Verordening (EG) nr. 40/94 van de Raad van 20 december 1993 inzake het Gemeenschapsmerk en Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen wordt verwezen. Bij het uitoefenen van deze bevoegdheid zijn deze rechtbanken bevoegd voor het gehele grondgebied van Spanje, en enkel in verband met dergelijke zaken worden zij rechtbanken voor het Gemeenschapsmerk genoemd.

RECHTBANKEN MET SPECIALE TAKEN OP HET GEBIED VAN STRAFRECHTELIJKE VEROOORDELINGEN

Rechtbanken met speciale taken op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) zijn verantwoordelijk voor de in de Wet inzake strafrechtelijke veroordeling (*Ley General Penitenciaria*) vastgelegde gerechtelijke functies in verband met de uitvoering van vrijheidsstraffen en beveiligingsmaatregelen, de uitoefening van gerechtelijke controle op de disciplinaire bevoegdheden van de autoriteiten op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen, de bescherming van de rechten en voordelen van gevangenen, en andere bij wet bepaalde kwesties. Ze zijn onderdeel van het strafrechtssysteem.

TERRITORIALE BEVOEGDHEID

Binnen het strafrechtssysteem heeft elke provincie een of meerdere rechtbanken met speciale taken op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen.

De stad Madrid heeft een of meerdere centrale rechtbanken met speciale taken op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen die bevoegd zijn in heel Spanje.

RECHTSGEBIEDEN

Rechtbanken met speciale taken op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen zijn verantwoordelijk voor de in de Wet inzake strafrechtelijke veroordeling vastgelegde gerechtelijke functies in verband met de uitvoering van vrijheidsstraffen en beveiligingsmaatregelen, de uitoefening van gerechtelijke controle op de disciplinaire bevoegdheden van de autoriteiten op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen, de bescherming van de rechten en voordelen van gevangenen, en andere bij wet bepaalde kwesties.

BEROEP

De provinciale rechtbanken behandelen de bij wet vastgelegde beroepen tegen uitspraken van de provinciale rechtbanken met speciale bevoegdheden op het gebied van strafrechtelijke veroordelingen.

Overige beroepen kunnen worden ingesteld zoals vastgesteld in de LOPJ, in de daarin beschreven gevallen.

JEUGDRECHTBANKEN

TERRITORIALE BEVOEGDHEID

Elke provincie heeft ten minste één jeugdrechtbank (*Juzgado de Menores*) – gevestigd in de provinciehoofdstad – die bevoegd is in de hele provincie.

De stad Madrid heeft een centrale jeugdrechtbank die bevoegd is in heel Spanje en de zaken behandelt die middels de toepasselijke wetgeving voor de strafrechtelijke aansprakelijkheid van minderjarigen aan haar zijn toegewezen.

RECHTSGEBIEDEN

Jeugdrechtbanken zijn bevoegd voor de behandeling van zaken in verband met vermeende misdrijven van personen van 14 tot en met 18 jaar.

Rechters van jeugdrechtbanken voeren de bij wet vastgestelde taken uit in verband met minderjarigen die als misdrijven aangemerkte handelingen hebben verricht, alsook de bij wet aan hen toegewezen taken in verband met minderjarigen.

BEROEP

De provinciale rechtbanken behandelen de bij wet vastgelegde beroepen tegen uitspraken van de provinciale jeugdrechtbanken.

Overige beroepen kunnen worden ingesteld zoals vastgesteld in de LOPJ, in de daarin beschreven gevallen.

RECHTBANKEN VOOR ZAKEN IN VERBAND MET GEWELD TEGEN VROUWEN

TERRITORIALE BEVOEGDHEID

Elk district heeft ten minste één rechtbank die zaken in verband met geweld tegen vrouwen behandelt (*Juzgado de Violencia sobre la Mujer*) – gevestigd in de districtshoofdstad – die bevoegd is in de hele provincie. Zij ontleen hun naam aan de gemeente waarin zij zijn gevestigd.

De overheid kan, op voorstel van de Algemene Raad van de rechterlijke macht en, in voorkomend geval, op grond van een verslag van de overheid over de autonome gemeenschap in de gevallen waarin de rechtsbedeling aan deze autonome gemeenschap toevalt, de bevoegdheid van de specifieke rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen bij Koninklijk Besluit uitbreiden naar twee of meer districten in dezelfde provincie.

De Algemene Raad van de rechterlijke macht kan er, op grond van een verslag van de Kamers van bestuur (*Salas de Gobierno*), mee instemmen dat door deze rechtbanken behandelde zaken in die rechtsgebieden, waar nodig en overeenkomstig het aantal lopende zaken, door een rechtbank van eerste aanleg en voorlopige onderzoeken (*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*) of een lokale strafrechtbank (*Juzgado de Instrucción*) worden behandeld, naargelang van het geval.

In districten waar enkel een rechtbank van eerste aanleg en voorlopige onderzoeken is, worden zaken die onder de bevoegdheid van de rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen vallen, door deze rechtbank behandeld.

Ze zijn onderdeel van het strafrechtstelsel.

RECHTSGBIEDEN

Binnen het strafrechtstelsel en in iedere zaak overeenkomstig de procedures en beroepen uit het wetboek van strafvordering (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*) behandelen rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen onder andere de volgende zaken:

onderzoek naar vorderingen inzake strafrechtelijke aansprakelijkheid die voortkomen uit de in de titels van het strafwetboek (*Código Penal*) genoemde delicten in verband met doodslag, abortus, mishandeling, mishandeling van een foetus, vrijheidsontneming, delicten tegen de morele integriteit, tegen de seksuele vrijheid, tegen het recht op privacy en de bescherming van het persoonlijke imago en de persoonlijke reputatie, of andere delicten die gepaard zijn gegaan met geweld of intimidatie, indien deze delicten zijn gepleegd tegen de huidige of voormalige echtgenote of een vrouw die een vergelijkbare emotionele relatie met de dader heeft (gehad), ongeacht of zij samenwonen, evenals delicten die zijn gepleegd tegen de nakomelingen van de dader of de echtgenote of samenwonende partner, of tegen minderjarigen of wettelijk erkende gehandicapte personen die met de dader samenwonen of feitelijk onder het gezag, de bescherming, de voogdij, de zorg of de hoede van de echtgenote of de samenwonende partner staan, met inbegrip van gevallen waarin gendergerelateerd geweld heeft plaatsgevonden;

onderzoek naar vorderingen inzake strafrechtelijke aansprakelijkheid die voortkomen uit een delict tegen de rechten en plichten van de familie, wanneer het slachtoffer een van de bij het voorgaande punt genoemde personen is;

het bieden van de bijbehorende bescherming voor slachtoffers, zonder afbreuk te doen aan de autoriteit van de dienstdoende rechter (*Juez de Guardia*);

het behandelen van en uitspraak doen over de lichte strafbare feiten waarvoor zij bij wet bevoegd zijn, wanneer het slachtoffer een van de bij het bovenstaande punt genoemde personen is;

het uitgeven en handhaven van de instrumenten voor wederzijdse erkenning in verband met strafrechtelijke uitspraken binnen de Europese Unie waarvoor zij bevoegd zijn;

onderzoek naar vorderingen inzake strafrechtelijke aansprakelijkheid die voortkomen uit de inbreuk die wordt beschreven in en bestraft middels artikel 468 van het Strafwetboek, wanneer degene die schade ondervindt van het delict en op wiens straf, voorzorgsmaatregel of beveiligingsmaatregel inbreuk is gemaakt, de huidige of voormalige echtgenote van de dader is, of een vrouw die een vergelijkbare emotionele relatie met de dader heeft (gehad), ongeacht of zij samenwonen, evenals delicten tegen de nakomelingen van de dader of de echtgenote of samenwonende partner, of tegen minderjarigen of wettelijk erkende gehandicapte personen die met de dader samenwonen of onder het gezag, de bescherming, de voogdij of de zorg van de echtgenote of de samenwonende partner staan.

Binnen het strafrechtstelsel mogen rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen, in iedere zaak overeenkomstig de procedures en beroepen uit het Wetboek van strafvordering, onder andere de volgende zaken behandelen:

zaken in verband met afstamming, moederschap en vaderschap;

zaken in verband met nietigverklaring van een huwelijk, scheiding en echtscheiding;

zaken in verband met vader-kindrelaties;

zaken tot vaststelling of aanpassing van maatregelen in verband met familiekwesties;

zaken die uitsluitend verband houden met de voogdij over kinderen of met door de ene ouder van de andere gevorderde alimentatie namens de kinderen;

zaken in verband met de noodzaak tot goedkeuring van adoptie;

zaken die zijn bedoeld om administratieve besluiten inzake de bescherming van minderjarigen aan te vechten.

Binnen het burgerlijk rechtstelsel zijn rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen uitsluitend bevoegd, wanneer de volgende situaties samenvallen:

in geval van burgerlijke procedures in verband met een van de in de vorige alinea beschreven kwesties;

wanneer een van de partijen bij de burgerlijke procedure het slachtoffer is van gendergerelateerd geweld;

wanneer een van de partijen bij de burgerlijke procedure ervan wordt beschuldigd de dader, de aanstichter of een medeplichtige te zijn van gendergerelateerd geweld;

wanneer er een strafrechtelijke zaak aanhangig is gemaakt bij de rechtbank die zaken in verband met geweld tegen vrouwen behandelt, met betrekking tot misdrijven of strafbare feiten die het gevolg zijn van geweld tegen vrouwen, of wanneer er een bevel tot bescherming is afgegeven ten aanzien van een slachtoffer van gendergerelateerd geweld.

Wanneer de rechter van mening is dat de handelingen waarvan de rechtbank in kennis is gesteld, niet onomstotelijk een expressie van gendergerelateerd geweld vormen, kan hij de vordering afwijzen en naar de betreffende rechtbank verwijzen.

Bemiddeling is in al deze gevallen niet toegestaan.

BEROEP

De provinciale rechtbanken behandelen de bij wet vastgelegde beroepen tegen uitspraken van de provinciale rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen.

Overige beroepen kunnen worden ingesteld zoals vastgesteld in de LOPJ, in de daarin beschreven gevallen.

GESPECIALISEERDE RECHTBANKEN DIE ZIJN OPGERICHT BIJ BESLUIT VAN DE ALGEMENE RAAD VAN DE RECHTERLIJKE MACHT

In Spanje kunnen gespecialiseerde rechtbanken, zonder dat dit invloed heeft op de eenheid van de rechtspraak, voor zover zij deel uitmaken van de vijf rechtssystemen, niet alleen worden opgericht op grond van de LOPJ, zoals geldt voor handelsrechtbanken, jeugdrechtbanken en rechtbanken voor zaken in verband met geweld tegen vrouwen, maar ook door de Algemene Raad van de rechterlijke macht op grond van artikel 98 van de bovengenoemde wet, zoals geldt voor familierechtbanken (*Juzgados de Familia*), rechtbanken voor de uitvoering van hypotheeken (*Juzgados de Ejecución Hipotecaria*) en uitvoeringsrechtbanken (*Juzgados de Ejecutorias*).

Andere gespecialiseerde rechtbanken

In artikel 117, Titel VI, van de Spaanse grondwet van 1978, over de rechterlijke macht, wordt het beginsel van eenheid van de rechtspraak vastgesteld, dat de basis vormt voor de organisatie en werking van de rechtspraak in het land.

Dit beginsel wordt weerspiegeld in het bestaan van één enkele rechterlijke macht, die bestaat uit één enkel apparaat van rechters en magistraten, dat de algemene rechtspraak vormt.

In de Spaanse grondwet wordt bepaald dat het recht van de burgers uitgaat en dat er namens de koning wordt rechtgesproken door de rechters en magistraten, die onafhankelijk moeten zijn, een vaste ambtstermijn moeten hebben, aansprakelijk moeten zijn voor hun daden en uitsluitend onderworpen moeten zijn aan de rechtsstatelijkheid.

Rechters en magistraten kunnen enkel van hun functie worden ontheven, worden geschorst of worden overgeplaatst op grond van en met inachtneming van de waarborgen uit de wet.

De uitoefening van de rechterlijke autoriteit berust voor alle soorten handelingen, bij zowel het doen van uitspraken als het laten uitvoeren daarvan, uitsluitend bij de in de wet bepaalde rechtbanken, overeenkomstig de bevoegdheids- en procedureregels die daarin zijn vastgelegd.

De rechtbanken hebben geen andere dan de in het voorgaande gedeelte beschreven bevoegdheden en de bevoegdheden die uitdrukkelijk bij wet aan hen zijn toegekend als garantie van een recht.

Buiten de rechterlijke macht bestaan er op basis van verschillende titels van de grondwet zelf twee grondwettelijke hoven. Deze zijn volledig onafhankelijk en onpartijdig en uitsluitend onderworpen aan de rechtsstatelijkheid.

Het gaat daarbij om het Grondwettelijk Hof (*Tribunal Constitucional*) en het Rekenhof (*Tribunal de Cuentas*).

HET GRONDWETTELIJK HOF

Het Spaanse Grondwettelijk Hof bevindt zich buiten de rechterlijke macht.

Het is de hoogste uitlegger van de grondwet, onafhankelijk van de andere grondwettelijke organen en uitsluitend onderworpen aan de grondwet en de bijbehorende organieke wet.

Het is uniek in zijn bevoegdheid, die zich over heel Spanje uitstrekt.

SAMENSTELLING

Het Hof bestaat uit twaalf door de koning aangestelde magistraten. Vier daarvan worden voorgedragen door de Kamer van Afgevaardigden (*Congreso de los Diputados*), waarbij een drievijfdemeerderheid nodig is, vier door de senaat (*Senado*), met dezelfde vereiste meerderheid, twee door de regering en twee door de Algemene Raad van de rechterlijke macht. De aangestelde magistraten kiezen uit hun midden een opperrechter en een plaatsvervangend opperrechter.

RECHTSGBIEDEN

Het Grondwettelijk Hof behandelt de bij wet bepaalde zaken op de bij wet bepaalde wijze, met inbegrip van:

beroepen tegen wetten, regelgeving of rechtshandelingen met rechtskracht in verband met ongrondwettigheid;

beroepen in verband met schending van de rechten en vrijheden van burgers zoals vermeld in artikel 53, lid 2, van de grondwet;

grondwettelijke jurisdictiegeschillen tussen de staat en autonome gemeenschappen of tussen autonome gemeenschappen onderling;

geschillen tussen de grondwettelijke organen van de staat;

verklaringen inzake de grondwettelijkheid van internationale verdragen.

Zie voor meer informatie: [🔗 Het Grondwettelijk Hof](#)

REKENHOF

Het Rekenhof is het hoogste auditorgaan voor de rekeningen en het economische beheer van de staat en de publieke sector.

Zonder afbreuk te doen aan zijn eigen bevoegdheden maakt het Rekenhof deel uit van de wetgevende macht en brengt het rechtstreeks verslag uit aan het Spaanse parlement (*Cortes Generales*).

SAMENSTELLING

Het Rekenhof bestaat uit twaalf leden, die *auditors (Consejeros de Cuentas)* worden genoemd en van wie er zes door de Kamer van Afgevaardigden en zes door de Senaat worden benoemd. Zij hebben dezelfde onafhankelijkheid en vaste ambtstermijn als rechters en vallen onder dezelfde regels inzake onverenigbare functies.

FUNCTIES

Er zijn aan het Rekenhof twee functies toegewezen:

de auditfunctie, die wordt gekenmerkt door het feit dat deze extern, permanent en consumptief is, bestaat uit controleren of de economische en financiële activiteit van de publieke sector in overeenstemming is met het legaliteits-, doeltreffendheids- en zuinigheidsbeginsel;

de gerechtelijke functie bestaat uit het behandelen van zaken van fiscale aansprakelijkheid tegen personen die gaan over openbare eigendom, inkomsten of effecten, en is bedoeld om publieke middelen te compenseren die zijn geschaad door verduistering, door gebrek aan volledige of gedegen onderbouwing of door andere oorzaken of handelingen.

Zie voor meer informatie: [🔗 Rekenhof](#)

RECHTBANKEN VOOR GEWOONTERECHT

In artikel 125 van de grondwet worden deze rechtbanken erkend als een van de middelen voor inspraak van het publiek in de rechtsbedeling.

In artikel 19 van de LOPJ worden het Watertribunaal van de vlakte van Valencia (*Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia*), en de Raad van Wijzen van Murcia (*Consejo de Hombres Buenos de Murcia*) erkend als rechtbanken voor gewoonterecht (*tribunales consuetudinarios*). Beide zijn instellingen voor gewoonterecht die zaken in verband met waterbeheer behandelen.

Sinds 2009 staan deze twee Spaanse rechtbanken voor gewoonterecht op de Representatieve lijst van immaterieel erfgoed van de mensheid en vormen zij levend bewijs van het vermogen van groepen mensen om democratisch complexe instellingen te creëren op basis van hun eigen leden.

WATERTRIBUNAAL VAN DE VLAKTE VAN VALENCIA

Dit is de oudste gerechtelijke instelling van Europa.

Het Watertribunaal is bevoegd op het grondgebied van Valencia.

Het bestaat uit acht democratisch door de boeren van de Huerta Valenciana (een vruchtbare regio van Valencia) verkozen leden. Zijn rechtsgebieden zijn de eerlijke verdeling van water onder de verschillende landeigenaren, de beslechting van geschillen tussen de boeren, en het opleggen van straffen voor overtredingen van de irrigatieverordeningen.

RAAD VAN WIJZEN VAN MURCIA

De geschiedenis van de Raad van Wijzen van Murcia gaat terug tot de Middeleeuwen. Sinds 1849 is de Raad geïnstitutionaliseerd en gereguleerd als het hooggerechtshof voor de Huerta de Murcia (een vruchtbare regio van Murcia). De Raad bestaat uit een voorzitter, een secretaris en vijf leden.

De Raad van Wijzen van Murcia houdt zijn zittingen, die openbaar toegankelijk zijn, elke donderdag in de kamers van de lokale autoriteit en beslecht iedere zaak tijdens de sessie van die dag of uiterlijk de volgende zitting. De beslissingen worden direct en op basis van een meerderheid van stemmen gegeven, al heeft de voorzitter bij stakende stemmen de doorslaggevende stem. De straffen die voortkomen uit de uitspraken van de Raad van Wijzen van Murcia, zijn uitsluitend geldelijk van aard. Beslissingen van deze rechtbank zijn definitief en uitvoerbaar.

Zie voor meer informatie: [🔗 Raad van Wijzen](#).

Verwante links

[🔗 SPAANSE ALGEMENE RAAD VAN DE RECHTERLIJKE MACHT](#)

[🔗 SPAANS GRONDWETTELIJK HOF](#)

[🔗 SPAANS REKENHOF](#)

[🔗 SPAANSE RECHTBANKEN VOOR GEWOONTERECHT](#)

Laatste update: 06/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Gespecialiseerde rechtbanken - Frankrijk

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de constitutionele en administratieve rechtbanken in Frankrijk.

De Conseil constitutionnel (grondwettelijke raad)

De *Conseil constitutionnel*, ingesteld bij de **Grondwet van de Vijfde Republiek** op 4 oktober 1958, staat niet aan de top van een hiërarchie van gewone of administratieve rechtbanken. In die zin vormt hij geen **hoogste rechtcollege**.

De *Conseil constitutionnel* bestaat uit **negen leden**, waarvan er om de drie jaar drie worden vervangen. De leden worden voor **één termijn van negen jaar** door de president van de Republiek en de voorzitter van elk van de kamers van het parlement (Senaat en Nationale Assemblée) benoemd. De **oud-presidenten van de Republiek** maken van rechtswege voor het leven deel uit van de *Conseil constitutionnel*, mits zij geen functie vervullen die onverenigbaar is met hun mandaat als lid van dit college; in het laatste geval kunnen zij geen zitting hebben in dit orgaan.

De **voorzitter van de Conseil constitutionnel** wordt door de president van de Republiek uit de leden benoemd.

Aan het lidmaatschap van de *Conseil constitutionnel* worden **geen beroeps- of leeftijdseisen** gesteld. Het lidmaatschap van deze raad is evenwel **onverenigbaar** met het lidmaatschap van de regering of de *Conseil économique et social* (sociaaleconomische raad) en met enig verkiezingsmandaat. Leden van de raad zijn van dezelfde beroepen uitgesloten als parlementariërs.

De *Conseil constitutionnel* is een **permanente instelling**, die zitting houdt naargelang er verzoekschriften bij hem worden ingediend. De raad vergadert en oordeelt uitsluitend in **plenaire zitting**. Om te kunnen beraadslagen geldt een **quorum van zeven rechters**. Als de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Afwijkende standpunten zijn niet mogelijk. De plenaire discussies en stemmingen zijn **niet openbaar** en worden **niet gepubliceerd**.

De **procedure is schriftelijk en op tegenspraak**. Bij geschillen over verkiezingen kunnen partijen hun zaak echter mondeling bepleiten.

De **bevoegdheden** van de *Conseil constitutionnel* kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld:

Rechterlijke bevoegdheid die twee soorten geschillen omvat:

Geschillen over wet- en regelgeving

Toetsing aan de Grondwet is een abstract proces. Zij is facultatief voor gewone wetten of internationale overeenkomsten en verplicht voor organieke wetten en verordeningen van de beide kamers van het parlement. Toetsing vindt plaats na stemming in het parlement maar voor de afkondiging van een wet, de ratificatie of goedkeuring van een internationale overeenkomst en de inwerkingtreding van de parlementaire verordeningen. In gevallen waarin toetsing facultatief is, kan het initiatief daartoe worden genomen door een politieke autoriteit (president van de Republiek, premier, voorzitter van de Nationale Assemblée of van de Senaat) of door 60 afgevaardigden of 60 senatoren.

De *Conseil constitutionnel* beoordeelt tevens of de grens tussen wet en verordening goed is afgebakend. In dat geval kan de raad tijdens de wetgevingsprocedure door de voorzitter van de desbetreffende kamer (Nationale Assemblée of Senaat) of door de regering worden ingeschakeld, of achteraf door de premier om een wetgevingsbepaling de lagere status van verordening te geven.

Geschillen over verkiezingen en referenda

De *Conseil constitutionnel* onderzoekt of **de verkiezing van de president van de Republiek en referenda volgens de regels zijn verlopen** en maakt de uitslag daarvan bekend. Tevens oordeelt hij over het verloop van de verkiezingen en de regels voor het passieve kiesrecht en onverenigbare beroepen van parlementariërs.

Kiezers hebben veel mogelijkheden om een zaak aan de raad voor te leggen. Nadat de wetgeving inzake de organisatie van en het toezicht op de financiering van verkiezingsuitgaven werd aangenomen, is het aantal kwesties waarover de raad zich moet buigen, drastisch toegenomen. Deze kwesties betreffen de vraag of de kandidaten voor parlaments- en presidentsverkiezingen conform deze wetgeving handelen (beoordeling in hoger beroep).

Adviserende bevoegdheid

De *Conseil constitutionnel* brengt advies uit wanneer hij officieel door het staatshoofd wordt geraadpleegd over de tenuitvoerlegging van **artikel 16 van de Grondwet** (over **volmachten** in een **crisisperiode**) en vervolgens over de besluiten die in dit kader zijn genomen.

Daarnaast raadpleegt de regering dit college over **teksten in verband met de organisatie van de verkiezing van de president van de Republiek en het referendum**.

Alle besluiten van de raad hebben dezelfde opbouw:

de aanhalingen van de toepasselijke teksten en de procedureonderdelen,

de beweegredenen in de vorm van overwegingen waarbij de aangevoerde rechtsgronden worden geanalyseerd, de geldende beginselen worden vermeld en op het verzoekschrift wordt gereageerd,

een dictum onderverdeeld in artikelen waarin de gekozen oplossing is verrat.

De besluiten van de raad zijn bindend voor de overheid en alle bestuurlijke en rechterlijke instanties. Er is **geen beroep** mogelijk. **De rechtskracht** heeft niet uitsluitend betrekking op het dictum, maar ook op de beweegredenen van het besluit die het de noodzakelijke basis verschaffen.

Bij verkiezingskwesties kan evenwel beroep bij de *Conseil constitutionnel* worden ingesteld om een materiële fout te herstellen.

De besluiten over conformiteit met de Grondwet leiden tot gehele of gedeeltelijke afkeuring van een wet, maar niet tot vernietiging ervan omdat deze besluiten worden genomen vóór de uitvaardiging van deze wet; pas na uitvaardiging wordt een wet van kracht.

Besluiten in verband met verkiezingen kunnen uiteenlopende gevolgen hebben, van de nietigverklaring van de stembiljetten tot de annulering van de verkiezingen zelf. Op grond van een dergelijk besluit kan een kandidaat onverkiesbaar worden verklaard en/of een verkozen ambtshalve worden ontslagen.

De besluiten worden aan de partijen **bekendgemaakt** en in het **staatsblad van de Franse Republiek** (*Journal Officiel de la République Française*) **gepubliceerd**, samen met de tekst van het parlementaire verzoekschrift (sinds 1983) en de opmerkingen van de regering (sinds 1995).

Ten slotte zijn alle besluiten die de raad sinds zijn oprichting heeft genomen, te vinden op de [website van de Conseil constitutionnel](#).

Administratieve rechtbanken

Taken van de administratieve rechtbanken

De overheid staat onder controle van **administratieve rechtbanken die onafhankelijk zijn van diezelfde overheid** (scheiding van bestuurlijke en justitiële functies) en los staan van de gewone rechtbanken (rechtsdualisme). Controle kan ook worden uitgevoerd door bestuursorganen, maar de besluiten van deze organen moeten dan op hun beurt worden onderworpen aan de controle van een rechtbank.

De *Tribunal administratif* is de **gewone administratieve rechtbank in eerste aanleg**. Er zijn talrijke **gespecialiseerde administratieve rechtbanken** van diverse aard, zoals:

financiële rechtbanken (regionale rekenkamers en de nationale rekenkamer (*Cour des comptes*),

rechtbanken voor sociale bijstand (departementale commissies en centrale commissie voor sociale bijstand),

tuchtrechtbanken (*Cour de discipline budgétaire et financière* (tuchthof op het gebied van begroting en financiën), *Conseil supérieur de la magistrature* (hoge raad voor de magistratuur), tuchtcolleges, universiteitsrechtbanken, enz.).

In beginsel kan tegen hun uitspraken beroep worden ingesteld bij de **administratieve hoven van beroep** (*cours administratives d'appel*), waarvan de arresten vatbaar zijn voor cassatie bij de **Conseil d'Etat** (raad van state). Net als het *Cour de cassation* (hof van cassatie) onderzoekt de *Conseil d'Etat* of in de hem voorgelegde rechterlijke vonnissen de procedure- en rechtsregels correct zijn toegepast. Daarnaast fungeert de *Conseil d'Etat* als rechter in eerste en laatste aanleg in bepaalde geschillen, bijvoorbeeld over verordeningen van ministers.

Bevoegdheidsconflicten tussen beide soorten rechtbanken worden behandeld door de *Tribunal des conflits*, die is samengesteld uit een gelijk aantal leden van het *Cour de cassation* en de *Conseil d'Etat*. De *Conseil constitutionnel* (grondwettelijke raad) toetst wetten aan de Grondwet; hij kijkt niet naar besluiten of handelingen van de overheid.

Interne organisatie van administratieve rechtbanken

De **administratieve rechtbanken** (37 in totaal) en **administratieve hoven van beroep** (8 in totaal) zijn georganiseerd in **kamers**. Hoeveel kamers er zijn en wat hun specialisatie is, hangt af van de grootte van de rechtbank en de keuzes die het hoofd van de rechtbank voor de interne organisatie heeft gemaakt. De *Conseil d'Etat* heeft slechts één afdeling (*Section du contentieux*) voor rechtspraak (de andere "administratieve" afdelingen voorzien in de raadgevende functie van de *Conseil d'Etat*).

De **Section du contentieux** (afdeling geschillen) bestaat uit tien onderafdelingen, die in bepaalde soorten geschillen zijn gespecialiseerd. Voor de algemene administratieve rechtspraak worden twee van deze onderafdelingen samengevoegd (9 leden); als de zaak moeilijker of gevoeliger is, kan zij in de *Section du contentieux* worden behandeld (de voorzitters van de onderafdeling, de voorzitter van de afdeling en de vicevoorzitters; 17 leden) of in de *Assemblée du contentieux* (voorzitters van de afdeling onder leiding van de vicepresident van de *Conseil d'Etat*; 13 leden).

Status van de leden van administratieve rechtbanken

De leden van de administratieve rechtbanken zijn vanouds geen "rechters" in de zin van de Franse grondwet, een benaming die gereserveerd is voor leden van gewone rechtbanken. Zij vallen onder het algemene ambtenarenstatuut. Daarom golden voor hen lange tijd geen specifieke regels. In de jaren tachtig van de vorige eeuw is daarin echter verandering gekomen, waardoor **de leden van administratieve rechtbanken** een meer **zelfstandige status in de regelgeving** kregen. Tegenwoordig worden zij doorgaans op één lijn gesteld met rechters; in sommige teksten worden zij als zodanig aangeduid en in alle voorschriften betreffende het verloop van hun carrière wordt hun een volkomen onafhankelijke positie toebedeeld.

Terwijl de rechters van de gewone rechtbanken één groep vormen, behoren de administratieve rechters tot twee verschillende groepen: enerzijds de leden van de *Conseil d'Etat* en anderzijds de leden van administratieve rechtbanken en administratieve hoven van beroep.

Lange tijd waren de regels voor deze groepen in verschillende teksten vervat, maar nu gelden voor alle leden van de *Conseil d'Etat*, de administratieve rechtbanken en administratieve hoven van beroep de bepalingen van het *Code de justice administrative* (wetboek administratieve rechtspraak).

Juridische gegevensbanken op dit gebied

De juridische gegevensbanken in Frankrijk worden gefaciliteerd door de overheidsdienst voor de verspreiding van het recht via internet. De site [Légifrance](#) bevat:

in de databank "JADE" de uitspraken van de *Conseil d'Etat* en de *Tribunal des conflits*, de uitspraken van de administratieve hoven van beroep en een selectie van de uitspraken van de administratieve rechtbanken,

in de databank "CONSTIT" de besluiten van de *Conseil constitutionnel*.

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Korte beschrijving van de inhoud

Databank "JADE" omvat 230 000 uitspraken en elk jaar komen er 12 000 bij; databank "CONSTIT" omvat 3 500 uitspraken en daar komen er elk jaar 150 bij.

Links

[Bevoegdheid van de rechtbanken - Frankrijk](#)

Laatste update: 17/01/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Kroatië

De gespecialiseerde rechtbanken zijn de handelsrechtbanken (*trgovački sudovi*) en de administratieve rechtbanken (*upravni sudovi*) als rechtbanken van eerste aanleg, en de hoge politierechtbank van de Republiek Kroatië (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*), de hoge handelsrechtbank van de Republiek Kroatië (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) en de hoge administratieve rechtbank van de Republiek Kroatië (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) als rechtbanken van tweede aanleg.

Bevoegdheden

Handelsrechtbanken

Er zijn negen handelsrechtbanken in de Republiek Kroatië (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Bjelovar, Varaždin, Zadar, Pazin en Dubrovnik), die zijn belast met de volgende taken:

uitspraak doen over contentieuze en niet-contentieuze zaken wanneer een specifieke wet daarin voorziet;

het verrichten van inschrijvingen in en het bijhouden van gerechtelijke registers;

beslissen over verzoeken in verband met de vestiging, de werking en de stopzetting van een onderneming;

beslissen over voorstellen tot inleiding van een faillissementsprocedure en tot voortzetting van de procedure van surseance van betaling en van de faillissementsprocedure;

beslissen over verzoeken om inschrijving in het scheepsregister, voor zover de behandeling daarvan in het wetboek van zeerecht aan de handelsrechtbanken is toegewezen, verzoeken tot aansprakelijkheidsbeperking van scheepseigenaren en klachten tegen de grondslag voor de verrekening van averij-grosse, tenzij in de wet voor specifieke gevallen anders is bepaald;

het voeren van procedures over de erkenning van in het buitenland gegeven rechterlijke en scheidsrechterlijke beslissingen in handelsgeschillen;

het veiligstellen van bewijs voor procedures die onder hun bevoegdheid vallen;

het opleggen van bewarende maatregelen in/met betrekking tot procedures die onder hun bevoegdheid vallen;

het verlenen van internationale rechtshulp bij bewijsgaring in handelszaken;
andere in de wet genoemde taken.

 [De hoge handelsrechtbank van de Republiek Kroatië](#)

Administratieve rechtbanken

Er zijn vier administratieve rechtbanken in de Republiek Kroatië (Zagreb, Split, Rijeka en Osijek), die zijn belast met de volgende taken:

het behandelen van beroepen tegen individuele besluiten van publiekrechtelijke instellingen;

het behandelen van beroepen tegen handelingen van publiekrechtelijke instellingen;

het behandelen van beroepen tegen publiekrechtelijke instellingen wegens verzuim om individuele besluiten vast te stellen en wegens overschrijding van wettelijke termijnen;

het behandelen van beroepen tegen administratieve contracten en de tenuitvoerlegging van administratieve contracten;

het behandelen van andere zaken die hen bij wet zijn toegewezen.

 [Administratieve rechtbanken van de Republiek Kroatië](#)

De hoge politierechtbank van de Republiek Kroatië

behandelt gewone rechtsmiddelen tegen beslissingen van de gemeentelijke rechtbanken in delictzaken en beslissingen van publiekrechtelijke instellingen die in eerste aanleg een delictprocedure voeren, wanneer een specifieke wet daarin voorziet;

behandelt bevoegdheidsgeschillen tussen gemeentelijke rechtbanken in delictzaken;

behandelt buitengewone rechtsmiddelen tegen definitieve en bindende uitspraken over delicten wanneer zulks in een specifieke wet is vastgesteld;

behandelt beroepen inzake internationale justitiële samenwerking met de lidstaten van de EU bij delicten die onder hun bevoegdheid vallen;

houdt toezicht op het correcte gedrag van de rechters die delictzaken behandelen;

verricht andere in de wet genoemde taken.

De hoge politierechtbank van de Republiek Kroatië

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

Telefoon: +385 1 480 75 10

Fax: +385 1 461 12 91

E-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

 <http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

De hoge handelsrechtbank van de Republiek Kroatië

behandelt beroepen tegen in eerste aanleg genomen beslissingen van de handelsrechtbanken;

beslecht geschillen over de territoriale bevoegdheid van de handelsrechtbanken en beslist over de doorverwijzing van zaken naar handelsrechtbanken;

verricht andere in de wet genoemde taken.

De hoge handelsrechtbank van de Republiek Kroatië

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

Telefoon: +385 1 489 68 88

Fax: +385 1 487 23 29

 <http://www.vtsrh.hr/>

De hoge administratieve rechtbank van de Republiek Kroatië

behandelt beroepen tegen uitspraken van administratieve rechtbanken en tegen voor beroep vatbare besluiten;

oordeelt over de rechtmatigheid van algemene handelingen;

beslecht bevoegdheidsconflicten tussen administratieve rechtbanken;

behandelt andere zaken die haar bij wet zijn toegewezen.

De hoge administratieve rechtbank van de Republiek Kroatië

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

Telefoon: +385 1 480 78 00

Fax: +385 1 480 79 28

 <http://www.upravnisudrh.hr/>

Laatste update: 20/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Italië

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Italië.

Gespecialiseerde rechtbanken – inleiding

In Italië wordt rechtgesproken namens de Italiaanse burgers, en op grond van de Italiaanse grondwet zijn de rechtbanken uitsluitend onderworpen aan de wet. Op grond van artikel 102 van de grondwet berust de rechterlijke bevoegdheid bij de algemene rechtbanken, die middels de regels inzake het rechtssysteem zijn opgericht en worden beheerd. Dat houdt in dat er geen buitengewone of speciale rechtbanken kunnen worden opgericht (behalve de rechtbanken die uitdrukkelijk worden genoemd). Er kunnen enkel gespecialiseerde kamers van algemene rechtbanken worden opgericht, ook met inspraak van gekwalificeerde burgers die geen leden van de rechterlijke macht zijn. De grondwet zelf voorziet echter in rechtbanken die geen onderdeel zijn van het rechtssysteem (de algemene rechtbanken).

Gespecialiseerde rechtbanken

Met betrekking tot civielrechtelijke zaken (in de breedste zin van het woord) zijn de Italiaanse rechtbanken onderverdeeld in “algemene” en “administratieve” rechtbanken. De **administratieve** rechtbanken zijn bevoegd om gerechtvaardigde belangen en – op specifieke bij wet bepaalde gebieden – individuele rechten te beschermen tegen afdelingen van de overheid. De administratieve rechtbanken zijn de regionale administratieve rechtbank (*Tribunale Amministrativo Regionale* – TAR), die de rechtbank van eerste aanleg is, en de Raad van State (*Consiglio di Stato*), het beroepsgerecht. De algemene rechtbanken zijn bevoegd in zaken met betrekking tot “individuele rechten”. De administratieve rechtbanken zijn bevoegd in zaken met betrekking tot “gerechtvaardigde belangen”. Het administratief wetboek (*codice di giustizia amministrativa*) – waarin ook de soorten bevoegdheden staan vermeld – is

opgenomen in Wetsbesluit nr. 104/2010 (*decreto legislativo n. 104 del 2010*). Het **administratief wetboek** (CGA) is gratis beschikbaar in het Frans, Engels en Duits.

Een andere gerechtelijke entiteit is de **Rekenkamer** (*Corte dei conti*). Deze is bevoegd in zaken in verband met de overheidsfinanciën en andere in de wet gespecificeerde zaken. Het financieel wetboek (*codice di giustizia contabile*) is opgenomen in Wetsbesluit nr. 174/2016 (*decreto legislativo n. 174 del 2016*). Italië kent ook **belastingrechtbanken**, waarvan de procedureregels zijn vastgelegd in Wetsbesluit nr. 546/1992 (*decreto legislativo n. 546 del 1992*). De fiscale bevoegdheid wordt uitgeoefend door de provinciale belastingrechtbanken (*Commissioni Tributarie Provinciali* – CTP), die de rechtbanken in eerste aanleg zijn, en door de regionale belastingrechtbanken (*Commissioni Tributarie Regionali* – CTR), de beroepsgerechten. De belastingrechtbanken zijn bevoegd voor alle geschillen in verband met alle soorten belastingen, met inbegrip van regionale, provinciale en gemeentelijke belastingen en bijdragen aan de Italiaanse nationale gezondheidsdienst (*Servizio sanitario nazionale*), heffingen en aanvullende belastingen, de bijbehorende sancties, en rentebetalingen en andere bijkomende kosten.

Tegen vonnissen van gespecialiseerde rechtbanken kan beroep worden aangetekend bij het Hof van Cassatie (*Corte Suprema di Cassazione*) voor rechtsvragen (artikel 111 van de grondwet).

Laatste update: 18/01/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Cyprus

De Republiek Cyprus kent de volgende gespecialiseerde rechtbanken:

administratieve rechtbank (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

familierechtbank (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

rechtbank voor industriële geschillen (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*)

rechtbank voor huurgeschillen (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

administratieve rechtbank voor internationale bescherming (*Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας*)

militaire rechtbank (*Στρατιωτικό Δικαστήριο*)

Gespecialiseerde rechtbanken

Administratieve rechtbank (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

De administratieve rechtbank is bij uitsluiting bevoegd om in eerste aanleg kennis te nemen van de beroepszaken die krachtens artikel 146 van de grondwet aanhangig worden gemaakt tegen enig besluit, handelen of nalaten van personen of organen die administratieve bevoegdheden uitoefenen. De administratieve rechtbank kan elke uitvoerbare administratieve handeling nietig verklaren wegens schending of misbruik van bevoegdheid of wegens strijdigheid met de wet of de grondwet. Wanneer het beroep betrekking heeft op een belastingkwestie of een internationale beschermingsprocedure, kan de rechtbank het besluit of de handeling in kwestie geheel of gedeeltelijk wijzigen.

Familierechtbank (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

De familierechtbank is bij uitsluiting bevoegd voor verzoeken tot echtscheiding, gezag over kinderen en alimentatie alsook voor eigendomsgeschillen tussen echtgenoten die lid zijn van de Grieks-orthodoxe kerk.

Indien de partijen tot een van de andere religieuze gemeenschappen van Cyprus behoren, namelijk tot de Armeense, de maronitische of de rooms-katholieke gemeenschap, vallen de voornoemde zaken onder de bevoegdheid van de familierechtbank voor religieuze gemeenschappen.

De Republiek Cyprus telt drie familierechtbanken, één voor Nicosia en Kyrenia, één voor Limassol en Paphos en één voor Larnaca en Famagusta. Voorts is er een familierechtbank voor religieuze gemeenschappen die in Nicosia is gevestigd en voor de gehele Republiek Cyprus bevoegd is.

Zaken die bij de familierechtbank aanhangig worden gemaakt, worden behandeld door één rechter, met uitzondering van echtscheidingsverzoeken, die behandeld worden door een kamer van drie rechters.

Rechtbank voor industriële geschillen (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*)

De rechtbank voor industriële geschillen is bij uitsluiting bevoegd voor alle industriële geschillen die verband houden met de beëindiging van arbeidsovereenkomsten, zoals de betaling van een vergoeding voor ongerechtvaardigd ontslag (met uitzondering van de gevallen waarin het gevorderde bedrag hoger is dan het equivalent van twee jaar salaris, aangezien die onder de bevoegdheid van de districtsrechtbank vallen), betaling van de opzeggingsvergoeding, afvloeiingsuitkeringen en vorderingen krachtens de arbeidsovereenkomst, zoals nog te betalen lonen, vakantiegeld, dertiende maand of bonussen. Zij is tevens bevoegd voor civiele zaken die verband houden met de Wet op de bescherming van het moederschap (*Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος*), gevallen van ongelijke behandeling en seksuele intimidatie op de werkplek alsmede geschillen tussen voorzieningsfondsen (*Ταμεία Πρόνοιας*) en hun leden.

De rechtbank voor industriële geschillen is samengesteld uit een voorzitter of een rechter, die lid is van de rechterlijke macht van de Republiek (*Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας*), en twee lekenrechters die worden aangeduid op aanbeveling van de werkgevers- en werknemersorganisaties. De lekenrechters hebben een louter raadgevende functie.

In de Republiek zijn er thans drie rechtbanken voor industriële geschillen, die gevestigd zijn in Nicosia, Limassol en Larnaca.

Rechtbank voor huurgeschillen (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

De rechtbank voor huurgeschillen is bevoegd om zaken te behandelen die betrekking hebben op de terugvordering van verhuurde onroerende goederen, het vaststellen van redelijke huurprijzen en enige andere bijbehorende of aanvullende zaken.

Elke rechtbank voor huurgeschillen is samengesteld uit een voorzitter, die lid is van de rechterlijke macht, en twee andere leden die worden benoemd door vertegenwoordigers van de huurders en de verhuurders. Deze leden hebben een louter raadgevende functie. De rechtbank heeft twee kamers.

Administratieve rechtbank voor internationale bescherming (*Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας*)

De administratieve rechtbank voor internationale bescherming is bij uitsluiting bevoegd om in eerste aanleg uitspraak te doen over asielverzoeken overeenkomstig de op grond van artikel 146 van de grondwet aangenomen vluchtelingenwet of over zaken van verzuim om te handelen uit hoofde van de vluchtelingenwet.

Militaire rechtbank (*Στρατιωτικό Δικαστήριο*)

De militaire rechtbank is bevoegd voor strafbare feiten die gepleegd zijn door leden van de krijgsmacht en een schending inhouden van het militaire strafwetboek (*Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας*), de wet op de nationale garde (*Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος*), het strafwetboek (*Ποινικός Κώδικας*) of enige andere wet, ongeacht de opgelegde straf. Bij wijze van uitzondering kunnen ook particulieren voor de militaire rechtbank worden gedaagd wanneer het militaire strafwetboek of enige andere wet daarin voorziet.

Indien de beschuldigde de rang van kolonel of hoger heeft, wordt de militaire rechtbank op dezelfde wijze samengesteld als het hof van assisen.

De voorzitter van de rechtbank is een rechter die tot de rechterlijke macht van de Republiek behoort. Er zijn twee rechter-bijzitters die militair zijn en zijn benoemd door de hoge raad voor de magistratuur.

Juridische gegevensbanken

Er bestaat nog geen officiële juridische gegevensbank. Er zijn enkele particuliere juridische gegevensbanken, waarvan sommige abonneediensten aanbieden en andere kosteloze toegang verlenen.

Zij bevatten informatie over rechterlijke uitspraken en primaire wetgeving.

Laatste update: 11/04/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Letland

Op deze pagina vindt u een overzicht van de gespecialiseerde rechtbanken in Letland.

Constitutioneel Hof van de Republiek Letland (*Satversmes tiesa*)

Overeenkomstig [de grondwet van de Republiek Letland](#) heeft Letland een **Constitutioneel Hof**. Dit is een onafhankelijke rechterlijke instantie die toetst of in zaken die onder haar bevoegdheid vallen, de wet in overeenstemming is met de grondwet en die ook andere zaken die haar rechtens zijn toegewezen, behandelt. Het Constitutioneel Hof kan wetten en andere juridische instrumenten geheel of gedeeltelijk nietig verklaren.

Overeenkomstig artikel 16 van [de Wet inzake het Constitutioneel Hof](#) behandelt het Constitutioneel Hof **zaken met betrekking tot:**

de grondwettigheid van wetten;

de grondwettigheid van internationale overeenkomsten die door Letland zijn ondertekend of gesloten (voor- of nadat die overeenkomsten door de *Saeima* (het parlement) zijn aangenomen);

de mate waarin wet- en regelgeving, of delen daarvan, in overeenstemming zijn met hogere rechtsregels;

de mate waarin andere rechtshandelingen van de *Saeima*, het kabinet, de president, de parlementsvoorzitter of de premier (met uitzondering van bestuurlijke handelingen) in overeenstemming zijn met de wet;

de mate waarin ministeriële besluiten tot opschorting van beslissingen van een gemeenteraad in overeenstemming zijn met de wet;

de mate waarin bepalingen van nationaal Lets recht in overeenstemming zijn met door Letland gesloten internationale overeenkomsten die niet strijdig zijn met de grondwet.

Het Constitutioneel Hof bestaat uit zeven rechters die door een meerderheid van de parlementsleden moeten worden goedgekeurd (d.w.z. ten minste 51 stemmen). Drie van de rechters worden goedgekeurd op voordracht van ten minste tien parlementsleden, twee op voordracht van het kabinet en nog eens twee op voordracht van het voltallige Hooggerechtshof. De door het Hooggerechtshof voorgedragen kandidaten moeten worden gekozen uit de rechters van Letland.

Het Constitutioneel Hof kan niet op eigen initiatief een procedure initiëren; het neemt zaken uitsluitend in behandeling op verzoek van personen die over de daarvoor vereiste wettelijke bevoegdheid beschikken.

De onderstaande personen en organen kunnen een verzoek indienen tot het instellen van een procedure met betrekking tot de grondwettigheid van internationale overeenkomsten die door Letland zijn ondertekend of gesloten (voor- of nadat die overeenkomsten door de *Saeima* zijn aangenomen), of met betrekking tot de mate waarin wet- en regelgeving, of delen daarvan, in overeenstemming zijn met hogere rechtsregels, of met betrekking tot de mate waarin bepalingen van nationaal Lets recht in overeenstemming zijn met door Letland gesloten internationale overeenkomsten die niet strijdig zijn met de grondwet: de president;

de *Saeima*;

een groep van ten minste twintig parlementsleden;

het kabinet;

de procureur-generaal;

de Raad van de Rekenkamer (*Valsts kontroles padome*);

een gemeenteraad;

de Ombudsman (*tiesībsargs*), indien de instelling of functionaris die de betwiste handeling heeft uitgevaardigd, de vastgestelde gebreken niet binnen een door de Ombudsman gestelde termijn heeft verholpen;

een gerecht dat een civiel-, straf- of bestuursrechtelijke zaak in behandeling heeft;

een rechter bij een kadaster, bij de registratie van onroerende goederen en aanverwante rechten in het kadaster;

elke persoon van wie de constitutionele grondrechten zijn geschonden;

de Raad voor de Rechtspraak (*Tieslietu padome*), binnen zijn wettelijke mandaat.

De onderstaande personen en organen kunnen een verzoek indienen tot toetsing van de rechtmatigheid van andere rechtshandelingen van de *Saeima*, het kabinet, de president, de parlementsvoorzitter of de premier (met uitzondering van bestuurlijke handelingen);

de president

de *Saeima*;

een groep van ten minste twintig parlementsleden;

het kabinet;

de Raad voor de Rechtspraak, binnen zijn wettelijke mandaat.

De bevoegdheid om een verzoek in te dienen tot toetsing van de rechtmatigheid van een ministerieel besluit tot opschorting van een beslissing van een gemeenteraad berust bij de betreffende gemeenteraad.

Zaken met betrekking tot de grondwettigheid van wetten, kabinetsverordeningen en andere rechtshandelingen van het kabinet, de mate waarin bepalingen van nationaal Lets recht in overeenstemming zijn met door Letland gesloten internationale overeenkomsten die niet strijdig zijn met de grondwet, en de grondwettigheid van internationale overeenkomsten die door Letland zijn ondertekend of gesloten (voor- of nadat die overeenkomsten door de *Saeima* zijn aangenomen) en van wet- en regelgeving, of delen daarvan, worden behandeld door het Constitutioneel Hof in voltallige zitting. Overige zaken worden behandeld door een panel van drie rechters, tenzij het Constitutioneel Hof anders beslist.

De beslissing van het Constitutioneel Hof is definitief en wordt van kracht zodra ze is gegeven. Een beslissing van het Constitutioneel Hof en de uitleg die daarin wordt gegeven van een betwiste bepaling, is bindend voor alle centrale en plaatselijke overheden (met inbegrip van gerechten) en functionarissen, alsmede voor natuurlijke en rechtspersonen.

Een bepaling die krachtens een beslissing van het Constitutioneel Hof strijdig is met een hogere rechtsregel, wordt geacht nietig te zijn met ingang van de datum waarop die beslissing van het Constitutioneel Hof wordt bekendgemaakt, tenzij het Constitutioneel Hof anders beslist. Indien het Constitutioneel Hof verklaart dat een door Letland ondertekende of gesloten internationale overeenkomst ongrondwettig is, dan moet het kabinet onmiddellijk stappen ondernemen om die overeenkomst te wijzigen, op te zeggen of op te schorten dan wel om zich uit die overeenkomst terug te trekken.

Juridische gegevensbanken

Naam en URL van de gegevensbank

 [Zaken voor het Constitutioneel Hof \(zoekfunctie\)](#)

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Beknopte beschrijving van de inhoud van de gegevensbank

De gegevensbank bevat beslissingen van het Constitutioneel Hof van de Republiek Letland.

Aanvullende informatie

De zoekinterface van de gegevensbank en de uitspraken zijn beschikbaar in het Lets en het Engels.

Links

 [Constitutioneel Hof van de Republiek Letland](#)

Laatste update: 20/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Litouwen

Op deze pagina vindt u informatie over de gespecialiseerde rechtbanken in Litouwen.

Gespecialiseerde rechtbanken

Het [Constitutioneel Hof van de Republiek Litouwen](#) (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) waarborgt de suprematie van de **grondwet** binnen het rechtsstelsel. Het is verantwoordelijk voor beslissingen in zaken van constitutionele rechtspraak en bepaalt of wetten en andere juridische instrumenten die door het parlement worden aangenomen in overeenstemming zijn met de grondwet en of de juridische instrumenten van de president of de regering van de republiek in overeenstemming zijn met de grondwet en de wetgeving.

Administratieve rechtbanken

Er zijn zes administratieve rechtbanken in Litouwen:

het Administratieve Hoogerechtshof van Litouwen (*Lietuvos Vyriausios administracinis teismas*);

vijf regionale administratieve rechtbanken.

Administratief Hoogerechtshof

Het [Administratieve Hoogerechtshof](#) (*Vyriausios administracinis teismas*) is het gerecht van eerste en laatste instantie voor administratieve zaken die hem bij wet zijn toegewezen. Het behandelt beroepen tegen beschikkingen, uitspraken en bevelen van de regionale administratieve rechtbanken en tegen beschikkingen van de districtsrechtbanken in zaken met betrekking tot inbreuken door bestuursorganen.

Het Administratieve Hoogerechtshof is eveneens bevoegd voor verzoeken om de heropening van afgesloten administratieve zaken, met inbegrip van zaken betreffende administratieve misdrijven op bij wet vastgestelde gebieden. Het Administratieve Hoogerechtshof heeft een uniforme rechterlijke praktijk ontwikkeld voor de uitlegging en toepassing van wetten en andere juridische instrumenten.

Regionale administratieve rechtbanken (*apygardų administraciniai teismai*)

Regionale administratieve rechtbanken zijn rechtbanken met een bijzondere bevoegdheid. Ze zijn verantwoordelijk voor de behandeling van klachten (verzoekschriften) over administratieve handelingen en administratief handelen in verband met doen of nalaten (taakverzuim) door overheidsinstellingen. Regionale administratieve rechtbanken zijn bevoegd voor geschillen van **openbaar bestuur**, voor kwesties die betrekking hebben op de wettigheid van regelgevende administratieve besluiten, belastinggeschillen, enzovoort.

Voordat een zaak bij een administratieve rechtbank aanhangig wordt gemaakt, kunnen bij wet aangeduide individuele rechtsbesluiten of -handelingen van overheidsinstellingen in de pre-contentieuze procedure worden aangevochten. In dat geval worden geschillen onderzocht door gemeentelijke bestuursgeschillencommissies, regionale bestuursgeschillencommissies en de **hoofd-bestuursgeschillencommissie** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Laatste update: 18/02/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Luxemburg

Op deze pagina vindt u een overzicht van de gespecialiseerde rechtbanken in Luxemburg.

Rechtbanken van de rechterlijke orde

Arbitrageraad voor de Sociale zekerheid en Hoge Raad voor de Sociale zekerheid

Alle **geschillen in verband met de sociale zekerheid**, zoals aansluiting en verzekeringsplicht, bijdragen, administratieve boeten en uitkeringen, met uitzondering van de in artikel 317 bedoelde geschillen of geschillen in verband met de artikelen 147 en 148 van het Wetboek Sociale Verzekeringen (*Code des assurances sociales*), worden behandeld door de Arbitrageraad voor de Sociale zekerheid (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*) en, bij beroepsprocedures, door de Hoge Raad voor de Sociale zekerheid (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*). Tegen de beslissingen van de Arbitrageraad die in laatste aanleg zijn gegeven en tegen de arresten van de Hoge Raad kan er cassatieberoep worden ingesteld.

Rechtbanken van de bestuurlijke orde

Administratief Hof

Tenzij in de wet anders is bepaald, kan er bij het Administratief Hof (*Cour Administrative*), dat in Luxemburg is gevestigd, beroep worden ingesteld tegen beslissingen die de Administratieve Rechtbank (*Tribunal Administratif*) heeft gegeven in verband met de **nietigverklaring** van individuele bestuurlijke besluiten en bestuurlijke handelingen van reglementaire aard. Voorts is het Administratief Hof als **feitenrechter** bevoegd voor beroepszaken die worden aangespannen tegen beslissingen van andere administratieve rechtscolleges in verband met bezwaarschriften waarvoor deze rechtscolleges uit hoofde van bijzondere wetten bevoegd zijn.

Alle advocaten die mogen pleiten voor de rechtbanken van het Groothertogdom Luxemburg mogen ook pleiten voor het Administratief Hof. Maar alleen de "advocaten die zijn ingeschreven op lijst I" van de tabellen die jaarlijks worden opgesteld door de raden van de orden van advocaten mogen onderzoeks- en procedurehandelingen stellen (*ministère d'avocat à la Cour*).

De staat mag zich voor het Administratief Hof laten vertegenwoordigen door een regeringsafgevaardigde of door een advocaat.

Administratieve Rechtbank

De Administratieve Rechtbank is in Luxemburg gevestigd en doet uitspraak over beroepszaken die op grond van onbevoegdheid, misbruik van bevoegdheid, of schending van de wet of van vormvoorschriften ter bescherming van private belangen, worden aangespannen **tegen alle bestuurlijke besluiten** waartegen uit hoofde van de wetten en reglementen geen ander beroep mogelijk is, en tegen bestuurlijke handelingen van reglementaire aard, ongeacht welke overheid het besluit heeft genomen. De Administratieve Rechtbank is in beginsel eveneens bevoegd voor geschillen in verband met directe belastingen en gemeentebelastingen en -taksen.

Tegen de beslissingen van de Administratieve Rechtbank kan er beroep worden ingesteld bij het Administratief Hof.

De Administratieve Rechtbank behandelt als feitenrechter beroepszaken tegen besluiten van de directeur van het Bestuur van directe belastingen, indien de wetten ter zake in die mogelijkheid voorzien.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Grondwettelijk Hof

Het Grondwettelijk Hof (*Cour Constitutionnelle*) doet bij arrest uitspraak over de **verenigbaarheid van wetten met de grondwet**, met uitzondering van de wetten waarbij verdragen worden goedgekeurd.

Wanneer een partij voor een rechtbank van de rechterlijke orde of de bestuurlijke orde de verenigbaarheid van een wet met de grondwet in twijfel trekt, moet de rechtbank de vraag aan het Grondwettelijk Hof voorleggen, behalve wanneer de rechtbank van oordeel is dat: a) zij geen antwoord op de vraag behoeft om uitspraak te kunnen doen; b) de vraag kennelijk elke grond mist, of c) het Grondwettelijk Hof over die vraag reeds uitspraak heeft gedaan.

Het Grondwettelijk Hof is samengesteld uit de voorzitter van het Hooggerechtshof (*Cour Supérieure de Justice*), de voorzitter van het Administratief Hof, twee rechters van het Hof van Cassatie (*Cour de Cassation*) en vijf rechters die worden benoemd door de Groothertog op gezamenlijk advies van het Hooggerechtshof en het Administratief Hof. Het Grondwettelijk Hof bestaat uit een kamer met vijf rechters.

Specifieke juridische gegevensbanken

Zie [de rubriek over de rechtbanken](#) van de website van het ministerie van Justitie.

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang tot de gegevensbank is **kosteloos**.

Korte beschrijving van de inhoud

Zie de website van de [Arbitrageraad voor de Sociale zekerheid en van de Hoge Raad voor de Sociale zekerheid](#)

Zie de website van de [rechtbanken van de bestuurlijke orde](#).

Zie de website van het [Grondwettelijk Hof](#).

Links

[Ministerie van Justitie](#)

Laatste update: 20/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Hongarije

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van gespecialiseerde rechtbanken in Hongarije

Gespecialiseerde rechtbanken

Administratieve/arbeidsrechtbanken

De Hongaarse grondwet omschrijft de rechterlijke organisatie als een meerlagige structuur en voorziet in *de oprichting van gespecialiseerde rechtbanken voor bepaalde soorten zaken. Binnen deze organisatie fungeren administratieve/arbeidsrechtbanken (közizgatási és munkaügyi bíróságok) als gespecialiseerde rechtbanken.*

De administratieve/arbeidsrechtbanken zijn sinds 1 januari 2013 als zodanig actief. Voorheen werden hun taken uitgevoerd door arbeidsrechtbanken en algemene rechtbanken.

Als rechtbank van eerste aanleg behandelt een administratieve/arbeidsrechtbank zaken betreffende de rechterlijke toetsing van administratieve besluiten of betreffende arbeidsrelaties en soortgelijke rechtsbetrekkingen, naast andere zaken die op grond van de wet aan haar moeten worden voorgelegd. De algemene rechtbank of, in zaken van rechterlijke toetsing, het Hooggerechtshof (Kúria) fungeert als rechtbank van tweede aanleg.

Constitutioneel Hof (Alkotmánybíróság)

Het Constitutioneel Hof is een onafhankelijk orgaan dat buiten het rechtssysteem staat.

Het Hof, dat is gevestigd in Boedapest, is het voornaamste orgaan voor de bescherming van de grondwet.

Het Constitutioneel Hof bestaat uit vijftien leden die voor twaalf jaar worden gekozen door een tweederdemeerderheid van de leden van het Hongaarse parlement. De president wordt, eveneens door een tweederdemeerderheid van de parlementsleden, uit de leden van het Constitutioneel Hof gekozen. Het mandaat van de president duurt tot het einde van zijn/haar ambtstermijn als rechter van het Constitutioneel Hof. De leden van het Hof mogen geen lid zijn van politieke partijen of betrokken zijn bij politieke activiteiten. Nadere bijzonderheden omtrent de bevoegdheid, organisatie en werking van het Constitutioneel Hof zijn neergelegd in kardinale wetten.

het toetsen van de grondwettigheid van wetgeving die is aangenomen, maar nog niet is afgekondigd;

het toetsen, op initiatief van een rechter, van de grondwettigheid van wetsbesluiten die in een specifieke zaak moeten worden toegepast;

het toetsen, naar aanleiding van een beroep de grondwet betreffende, van de grondwettigheid van wetsbesluiten die in een specifieke zaak moeten worden toegepast;

het toetsen, naar aanleiding van een beroep de grondwet betreffende, van de grondwettigheid van rechterlijke beslissingen;

het toetsen van de grondwettigheid van wetgeving op initiatief van de regering, een kwart van de leden van het parlement of de commissaris voor de grondrechten (alapvető jogok biztosa);

het toetsen van de overeenstemming van wetgeving met internationale verdragen;

het uitoefenen van andere bevoegdheden en verrichten van andere taken zoals bepaald in de grondwet of andere kardinale wetten.

Uit hoofde van zijn bevoegdheden zoals beschreven in de punten b), c) en d) schrapt het Constitutioneel Hof wetten en andere wetgevingsbesluiten die strijdig met de grondwet blijken te zijn;

uit hoofde van zijn bevoegdheid zoals beschreven in punt d) vernietigt het Hof rechterlijke beslissingen die strijdig met de grondwet blijken te zijn;
 uit hoofde van zijn bevoegdheid zoals beschreven in punt f) kan het Hof wetten en andere wetgevingsbesluiten schrappen die strijdig met een internationaal verdrag blijken te zijn;

of legt het de bij kardinale wet vastgestelde rechtsgevolgen op.

Juridische gegevensbank

Meer informatie kunt u vinden op de website van het [Constitutioneel Hof van de Republiek Hongarije \(Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága\)](#).

Links

[Officiële website van het Constitutioneel Hof van de Republiek Hongarije](#)

[Officiële website van de Hongaarse rechtbanken](#)

Laatste update: 06/04/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Malta

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Malta.

Gespecialiseerde rechtbanken

Constitutional Court	Tweede aanleg Beroep	Het Constitutional Court (grondwettelijk hof) doet uitspraak in beroepsprocedures met betrekking tot beweerde schendingen van de mensenrechten, interpretaties van de grondwet en nietigheid van wetten . Het Constitutional Court is ook bevoegd om in eerste aanleg uitspraak te doen over kwesties met betrekking tot leden van het House of Representatives (Parlement) en over naar het hof verwezen zaken in verband met de verkiezing van leden van het House of Representatives.	Voorgezeten door de Chief Justice en twee andere rechters
First Hall of the Civil Court	Eerste aanleg	De First Hall of the Civil Court (eerste kamer van de burgerlijke rechtbank) behandelt eveneens zaken met betrekking tot beweerde schendingen van de mensenrechten en fundamentele vrijheden die worden beschermd door de grondwet en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.	Voorgezeten door een rechter
Industrial tribunal	Eerste aanleg	De Industrial Tribunal (arbeidsrechtbank) behandelt zaken die verband houden met onterecht ontslag en discriminerende of anderszins onwettige behandeling op het werk .	Voorgezeten door een rechter-voorzitter
Rent Regulation Board	Eerste aanleg	De Rent Regulation Board (regelgevingsraad voor huur) behandelt zaken die verband houden met de wijziging van huurvoorwaarden , waaronder huurverhoging en huurbeëindiging. Het moet daarbij gaan om huurcontracten die vóór 1 juni 1995 zijn gesloten.	Voorgezeten door een magistraat
Land Arbitration Board	Eerste aanleg	De Land Arbitration Board (arbitrageraad voor grondaangelegenheden) behandelt zaken betreffende de classificatie van onteigende grond, het publieke oogmerk van onteigening en de aan de eigenaar verschuldigde schadeloosstelling.	Voorgezeten door een magistraat
Rural Lease Control Board	Eerste aanleg	De Rural Lease Control Board (raad voor de controle van pachtovereenkomsten) behandelt zaken betreffende de pacht van grond en vorderingen van eigenaren in verband met pachtbeëindiging.	Voorgezeten door een magistraat
Administrative Review Tribunal	Eerste aanleg	De Administrative Review Tribunal (rechtbank voor administratieve toetsing) is belast met de toetsing van administratieve handelingen .	Voorgezeten door een rechter of een magistraat
Partition of Inheritances Tribunal	Eerste aanleg	De Partition of Inheritances Tribunal (rechtbank voor de verdeling van nalatenschappen) doet uitspraak over zaken die verband houden met de verdeling van eigendommen die gemeenschappelijke eigendom zijn van de erfgenamen van een overleden persoon.	Voorgezeten door een arbiter
Competition and Consumer Appeals Tribunal	Beroep	De Competition and Consumer Appeals Tribunal (rechtbank voor beroepsprocedures inzake mededinging en consumentenzaken) doet uitspraak in beroepsprocedures die zijn ingesteld tegen besluiten, bevelen of maatregelen van de directeur-generaal voor mededinging en de directeur-generaal voor consumentenzaken. De beslissingen van deze rechtbank zijn definitief, behoudens enkele uitzonderlijke	Voorgezeten door een rechter en twee leden

		gevallen waarin hoger beroep kan worden ingesteld, dat evenwel beperkt moet zijn tot rechtsvragen.	
Court of Revision of Notarial Acts	Eerste aanleg	De Court of Revision of Notarial Acts (rechtbank voor de controle van notariële akten) is een gespecialiseerde rechtbank die toezicht houdt op alle notarissen, de notariële archieven en het openbare register. De rechtbank is bevoegd over te gaan tot het bezoeken en inspecteren van de notariële archieven, het openbare register en notariskantoren, en tot het opleggen van disciplinaire maatregelen. De rechtbank heeft ook de bevoegdheid opdracht te geven tot het corrigeren van verkeerde inschrijvingen in het openbare register.	Samengesteld uit leden, die Visitors (inspecteurs) worden genoemd

Administratieve rechtbanken

Rechterlijke toetsing is het proces waarbij een besluit van een overheidsorgaan wordt getoetst en mogelijk kan worden ingetrokken, indien het wordt geacht onrechtmatig te zijn.

Eenieder die zich benadeeld voelt door een overheidsbesluit dat hem aangaat, kan om een rechterlijke toetsing verzoeken. Artikel 469A van hoofdstuk 12 van de Laws of Malta geeft de rechtbanken deze rechtsmacht. Maar ook zonder deze bepaling in de wetgeving is rechterlijke toetsing op te vatten als een **inherente bevoegdheid van de rechtbanken** op grond van het beginsel van de scheiding van machten, dat algemeen wordt toegepast door democratische staten.

De gewone rechtbanken (in het bijzonder de First Hall of the Civil Court) zijn bevoegd in dergelijke zaken, waarbij beroep kan worden aangetekend bij het Court of Appeal.

De Administrative Justice Act (wet administratieve rechtspraak) werd op 1 januari 2009 van kracht en voorzorg in de instelling van de **Administrative Review Tribunal** (rechtbank voor administratieve toetsing). Deze onafhankelijke en onpartijdige rechtbank toetst bestuurshandelingen die aan haar worden voorgelegd door zich benadeeld voelende personen en beslecht ook geschillen die aan haar worden voorgelegd. De rechtbank wordt voorgezeten door een persoon die in Malta rechter of magistraat is of is geweest. Tegen de beslissingen van deze rechtbank kan beroep worden aangetekend bij het Court of Appeal.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Plaatselijke rechtbanken

Plaatselijke rechtbanken vormen een integraal onderdeel van het rechtssysteem in Malta. Ze kunnen worden gezien als een **aanvulling op de rechtbanken** en ze behandelen strafbare feiten die weliswaar niet zwaar zijn, maar die wel als heel vervelend worden ervaren door het algemene publiek. Plaatselijke rechtbanken worden voorgezeten door een Commissioner for Justice, die voor een periode van twee jaar wordt benoemd en die op dezelfde wijze en om dezelfde redenen uit de functie wordt ontheven als andere leden van de rechterlijke macht. Dit garandeert dat iedere burger de mogelijkheid heeft om bepaalde grieven te uiten, terwijl er tegelijk ook voor wordt gezorgd dat het recht op een eerlijke procesgang wordt geëerbiedigd. Er zijn negen plaatselijke rechtbanken die alle bevoegd zijn voor meerdere gemeenten.

Juridische gegevensbanken

Zie de Maltese pagina "**Organisatie van justitie in de lidstaten - Malta**" voor meer gedetailleerde informatie over en *links* naar de desbetreffende gegevensbanken.

Links

- [Ministerie van Justitie, cultuur en lokaal bestuur](#)
- [Court Services \(gerechtelijke diensten\)](#)
- [Court Services - Judgments Online \(uitspraken online\)](#)
- [Court Services - \(gerechtelijke procedures\)](#)
- [Court Services - Hall Usage \(gebruik rechtszalen\)](#)
- [Court Services – Statistics \(statistieken\)](#)
- [Court Services - Judicial Sales by Auction \(gerechtelijke veilingen\)](#)
- [Court Services - Civil Forms \(formulieren in civiele zaken - in het Maltees\)](#)
- [Legal Services \(juridische diensten\) \(Laws of Malta\)](#)

Laatste update: 04/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Nederland

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Nederland.

Administratieve rechtbanken

De administratieve rechtbanken in Nederland zijn:

Rechtbank: gerecht voor beroepsprocedures in reguliere bestuursrechtelijke zaken.

Gerechtshof: hoger beroepsinstantie voor belastingzaken.

Hoge Raad: cassatierechter en hoogste instantie voor belastingzaken.

Centrale Raad van Beroep: laatste hoger beroepsinstantie voor sociale verzekeringen, de sociale voorzieningen en ambtenarenzaken. Daarnaast beroepsinstantie in eerste en enige aanleg in geschillen over de uitvoering van wetten voor oorlogs- en vervolgingsgetroffenen en voor beroepen van rechterlijke ambtenaren.

College van Beroep voor het bedrijfsleven: beroepsinstantie in eerste en enige aanleg voor geschillen op het gebied van economisch bestuursrecht.

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State: laatste hoger beroepsinstantie voor alle bestuursrechtelijke zaken die niet worden afgehandeld door andere beroepsinstanties. Daarnaast beroepsinstantie in eerste en enige aanleg in geschillen over onder meer milieu of de ruimtelijke ordening.

Juridische gegevensbanken

Verdere informatie kunt u vinden op de website voor de [rechtspraak in Nederland](#).

Gerelateerde links

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Oostenrijk

Op deze pagina vindt u informatie over de gespecialiseerde rechtbanken voor civiele en strafzaken in Oostenrijk.

Gespecialiseerde rechtbanken

In principe behandelt elke gewone rechtbank alle civiele en strafzaken op elk organisatieniveau (districtsgerecht (*Bezirksgericht*), rechtbank van eerste of tweede aanleg).

In de grootste Oostenrijkse steden zijn er echter bepaalde gespecialiseerde rechtbanken:

in Wenen zijn er vijf van dergelijke rechtbanken, die civiele zaken, strafzaken, handelszaken (twee rechtbanken), zaken op het gebied van het arbeidsrecht en de sociale zekerheid behandelen;

in Graz zijn er twee, waarvan de ene strafzaken behandelt en de andere overige zaken.

Arbeidszaken zijn in wezen civiele geschillen over arbeidsrelaties die worden omschreven in § 50 van de wet op de arbeids- en sociale rechten (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz — ASGG*); deze worden geregeld door eigen procedures die lijken op die van civiele zaken, aangevuld met enkele bijzondere regels.

Arbeidsrechtelijke geschillen worden in eerste aanleg behandeld door de regionale rechtbanken (*Landesgerichte*; in Wenen: het *Arbeits- und Sozialgericht*), waarvan het vonnis kan worden aangevochten in tweede aanleg voor de hogere regionale rechtbanken (*Oberlandesgerichte*) en ten slotte in derde aanleg voor het Hooggerechtshof (*Oberster Gerichtshof*). Beslissingen worden genomen door een kamer (*Senat*) van de bevoegde rechtbank. Een kamer is samengesteld uit een of meerdere beroepsrechters (*Berufsrichter*) en twee lekenrechters (*Laienrichter*), afgevaardigd door respectievelijk werkgevers- en werknemersorganisaties.

De beroepsprocedure bij arbeidszaken lijkt op de beroepsprocedure in civiele zaken, maar heeft minder beperkingen. Zo is, ongeacht de waarde van het geschil, cassatie (*Revision*) in arbeidszaken steeds mogelijk als het over een rechtsvraag van aanzienlijk belang gaat.

Handelszaken zijn in wezen civiele zaken waarbij een handelaar betrokken is en die worden omschreven in § 51 van de wet op de burgerlijke rechtspleging en de rechterlijke organisatie (*Jurisdiktionsnorm*). Behoudens een aantal uitzonderingen worden ze behandeld volgens de gewone civiele procedure.

Wanneer de zaak voorkomt voor een kamer van een van de rechtbanken van eerste of tweede aanleg maar niet bij het Hooggerechtshof, zetelt er namens de handelssector een lekenrechter bij de beroepsrechters.

In **kartelzaken** als omschreven in de kartelwet (*Kartellgesetz*) doet de hogere regionale rechtbank in Wenen in eerste aanleg uitspraak als kartelgerecht (*Kartellgericht*). Deze rechtbank heeft jurisdictie over het hele land. Hoger beroep tegen de beslissingen van het kartelgerecht wordt in tweede en derde aanleg ingesteld bij het Hooggerechtshof, dat als hoogste kartelgerecht fungeert (*Kartellobergericht*). Beslissingen worden genomen door een kamer van de bevoegde rechtbank. Een kamer is samengesteld uit een of meerdere beroepsrechters en twee deskundige lekenrechters. De lekenrechters worden gekozen door de Oostenrijkse Kamer van Koophandel (*Wirtschaftskammer Österreich*) en, op enkele uitzonderingen na, door de Federale Kamer van Werknemers en Werkgevers (*Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte*).

Bij **niet-contentieuze procedures** (*Verfahren außer Streitsachen*) behandelen de rechtbanken civiele aangelegenheden die aan hen toegewezen worden wegens hun bijzondere karakter (bepaalde verzoeningsprocedures, voogdij-aangelegenheden en andere zaken waarin de partijen gewoonlijk geen tegengestelde belangen hebben). Deze procedures lijken op die van de vrijwillige rechtspraak.

In het algemeen worden zulke zaken in eerste aanleg door de districtsgerechten beslecht, waarvan de vonnissen kunnen worden aangevochten bij de regionale rechtbanken en ten slotte bij het Hooggerechtshof. In eerste aanleg worden deze zaken behandeld door een alleensprekende rechter of door een magistraat die bekend staat als *Rechtspfleger* (een gerechtelijk beambte met een speciale bevoegdheid), in tweede en derde aanleg worden ze behandeld door kamers die uit drie of vijf beroepsrechters bestaan.

De beroepsprocedure in niet-contentieuze procedures lijkt ook op die in civiele zaken. Vanwege het bijzondere karakter van deze procedures gelden er echter minder beperkingen. Het is daarnaast in zekere mate mogelijk om in tweede aanleg nog nieuwe argumenten aan te voeren buiten de eisen en argumentatie die in eerste aanleg naar voren zijn gebracht.

Door de grote verscheidenheid aan zaken die volgens deze procedures behandeld worden, bestaan er voor de diverse gebieden talrijke bijzondere voorschriften.

Administratieve rechtbanken

Oostenrijk kent de volgende administratieve rechtbanken:

negen regionale bestuursrechtbanken in de deelstaten (*Landesverwaltungsgerichte*) (één bestuursrechtbank per deelstaat);

twee bestuursrechtbanken op federaal niveau (de Federale Bestuursrechtbank (*Bundesverwaltungsgericht*) en de Federale Fiscale Rechtbank (*Bundesfinanzgericht*);

het Administratief Hof (*Verwaltungsgerichtshof*).

De **bestuursrechtbanken** doen vooral uitspraak in zaken waar beroep is ingesteld tegen besluiten en niet-procedurele administratieve handelingen van bestuursorganen, en in zaken waar beroep is ingesteld vanwege nalatigheid van een bestuursorgaan.

De Federale Fiscale Rechtbank doet uitspraak in beroep over zaken die betrekking hebben op belastingheffing (op enkele uitzonderingen na) en op het financiële strafrecht, voor zover deze zaken rechtstreeks worden behandeld door de federale belastingautoriteiten of door de federale instanties die fiscale delicten bestraffen. De Federale Bestuursrechtbank doet vooral uitspraak over zaken in beroep tegen beslissingen die in het kader van het rechtstreekse federale bestuur anders door de federale autoriteiten zouden zijn genomen. In andere gevallen wordt administratief beroep in principe door de bestuursrechtbanken van de deelstaten behandeld.

Tegen beslissingen van de bestuursrechtbanken kan onder bepaalde voorwaarden cassatie worden ingesteld bij het **Administratief Hof**. Praktijken die in strijd met de grondwet zijn, kunnen aan het Grondwettelijk Hof worden voorgelegd, met name in geval van schending van grondrechten.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Grondwettelijk Hof

Het Grondwettelijk Hof (*Verfassungsgerichtshof*) is naast het Hooggerechtshof en het Administratief Hof het derde hoge gerechtshof in Oostenrijk. Net als de beide andere hoge gerechtshoven is het gevestigd in Wenen en heeft het jurisdictie over het hele land.

De hoofdtaak van het Grondwettelijk Hof is het controleren van de inachtneming van de grondwet en de grondrechten. Er wordt specifiek een beroep op gedaan om de grondwettigheid te onderzoeken van:

wetten op federaal en deelstaatniveau;
verordeningen (*Verordnungen*) van bestuursorganen;
beslissingen van de bestuursrechtbanken.

Het Hof kan dergelijke handelingen zo nodig vernietigen.

Anders dan bij andere gerechten zijn de rechters van het Grondwettelijk Hof geen beroepsrechters maar veeleer ererechters (*Honoratiorenrichter*). Het zijn eminente persoonlijkheden die al een succesvolle juridische carrière in een andere functie achter zich hebben. De meeste van hen oefenen hun ambt uit op deeltijdbasis en mogen actief blijven in hun vorige beroep (bv. als rechter of hoogleraar aan de universiteit, maar niet als ambtenaar: ambtenaren moeten van hun officiële taken ontheven worden). Het Grondwettelijk Hof komt uitsluitend voor zittingen bijeen, die gewoonlijk viermaal per jaar plaatsvinden.

Juridische gegevensbanken

Op de website van het [Oostenrijkse ministerie van Justitie](#) staat algemene informatie over de rechterlijke organisatie in Oostenrijk.

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja.

Nuttige links

Bevoegdheid van de rechtbanken – Oostenrijk

Laatste update: 31/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Polen

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Polen.

Gespecialiseerde rechtbanken

Er zijn verschillende speciale hoven en rechtbanken in Polen.

Hooggerechtshof (Sąd Najwyższy)

Het hooggerechtshof is de hoogste rechterlijke instantie. Het oefent gerechtelijk toezicht uit op de beslissingen van alle andere rechtbanken, en waarborgt daarmee de consistentie van juridische uitlegging en rechtspraak.

Het hooggerechtshof is geen gewone rechtbank. Het toetst zaken in cassatie en andere beroepen tegen gerechtelijke uitspraken. Daarnaast neemt het resoluties aan ter verduidelijking van wettelijke bepalingen waar twijfel over bestaat of die tot verschillen in de rechterlijke besluitvorming leiden. Verder neemt het resoluties aan om rechtsvragen te beantwoorden die in verband met specifieke zaken naar het hof zijn verwezen.

De uitspraken van het Poolse hooggerechtshof (Sąd Najwyższy) worden, met de bijbehorende motivering, gepubliceerd op de website van het [Poolse hooggerechtshof](#), die ook in het Engels te raadplegen is.

Constitutioneel hof (Trybunał Konstytucyjny)

In het Poolse rechtsstelsel wordt het constitutioneel hof (Trybunał Konstytucyjny) niet als een gewone rechtbank beschouwd.

Het constitutioneel hof doet uitspraak over:

De grondwettigheid van nationale wetgeving en internationale verdragen

De verenigbaarheid van nationale wetgeving met geratificeerde internationale verdragen die geratificeerd moeten worden voordat ze door het parlement kunnen worden goedgekeurd

De verenigbaarheid met de grondwet van wetgeving die door centrale overheid is vastgesteld, geratificeerde internationale verdragen en wetgevingsbesluiten

De grondwettigheid van de doelstellingen of activiteiten van politieke partijen

Klachten over grondrechtenschending.

Alle uitspraken van het hof worden, met de bijbehorende motivering, gepubliceerd op de website van het [constitutioneel hof van Polen](#), die ook in het Engels te raadplegen is.

Staattribunaal (Trybunał Stanu)

Het staattribunaal (Trybunał Stanu) berecht zaken waarin mensen die de hoogste staatsposities bekleden (of hebben bekleed) worden aangeklaagd wegens het schenden van de grondwet of andere wetgevingsbesluiten.

Meer informatie is te vinden op de website van het [Poolse staattribunaal](#).

Administratieve rechtbanken

Het stelsel van administratieve rechtbanken omvat het **Administratief Hooggerechtshof** (Naczelny Sąd Administracyjny) en **regionale administratieve rechtbanken** – één voor elke **voivodship** of regio (województwie sądy administracyjne).

Het Administratief Hooggerechtshof

Beoordeelt of de besluiten van lokale overheidslichamen of de bestuursrechtelijke besluiten van voorlopige autoriteiten van het staatsbestuur (terenowe organy administracji publicznej) in overeenstemming zijn met de wet

Doet uitspraak over klachten tegen administratieve beschikkingen, over beschikkingen die in bestuursrechtelijke procedures zijn afgegeven naar aanleiding van klachten (of sluit deze procedures af), en over beschikkingen waartegen beroep kan worden aangetekend op grond van de merites van de zaak

Oordeelt over bepaalde beschikkingen van gemeentelijke autoriteiten of hun samenwerkingsverbanden

Beantwoordt rechtsvragen die beroepsorganen voor lokale overheden aan het hof hebben voorgelegd.

Het **Administratief Hooggerechtshof** publiceert sinds 1 oktober 2007 al zijn uitspraken en de bijbehorende motivering. Er worden nog steeds eerdere uitspraken aan de gegevensbank toegevoegd. De website van het hof is alleen in het Pools te raadplegen.

Het [Administratief Hooggerechtshof](#) (Naczelny Sąd Administracyjny) publiceert zijn uitspraken, met de bijbehorende motivering, op zijn website.

Laatste update: 10/12/2012

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Portugal

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Portugal.

Rechtbanken van eerste aanleg (Tribunais judiciais de 1.ª instância)

De rechtbanken van eerste aanleg zijn in de regel districtsrechtbanken (*tribunais de comarca*). Deze zijn verantwoordelijk voor het behandelen van alle zaken die niet onder de bevoegdheid van andere rechtbanken vallen. De districtsrechtbanken hebben zowel algemene als gespecialiseerde bevoegdheden.

De districtsrechtbanken zijn onderverdeeld in colleges met gespecialiseerde of algemene bevoegdheden, evenals lokale colleges. De colleges worden vernoemd naar de betreffende bevoegdheid en de gemeente waarin ze zijn gevestigd.

De volgende colleges met gespecialiseerde bevoegdheden kunnen worden gecreëerd:

centraal civielrechtelijk (*Central cível*);

lokaal civielrechtelijk (*Local cível*);

centraal strafrechtelijk (*Central criminal*);

lokaal strafrechtelijk (*Local criminal*);

lokaal strafrechtelijk kleine overtredingen (*Local de pequena criminalidade*);

strafrechtelijk onderzoek (*Instrução criminal*);

familie en jeugd (*Família e menores*);

arbeid (*Trabalho*);

handel (*Comércio*);

uitvoering (*Execução*).

De volgende gespecialiseerde rechtbanken hebben bredere territoriale bevoegdheden:

de rechtbank voor intellectuele eigendom (*Tribunal da propriedade intelectual*);

de rechtbank voor mededinging, regelgeving en toezicht (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*);

de scheepvaartrechtbank (*Tribunal Marítimo*);

de rechtbank voor de uitvoering van straffen (*Tribunal de execução das penas*);

de centrale rechtbank voor strafrechtelijk onderzoek (*tribunal central de instrução criminal*).

Colleges met specifieke bevoegdheden

Van deze colleges zijn de volgende in het bijzonder van belang:

Centrale civielrechtelijke colleges

Deze colleges zijn bevoegd om:

zaken in verband met civielrechtelijke declaratoire vonnissen te behandelen in het kader van de algemene procedure voor waarden hoger dan 50 000,00 EUR;

de taken uit het wetboek van burgerlijke rechtsvordering uit te voeren ten aanzien van geografische gebieden waarvoor geen bevoegde colleges of rechtbanken zijn, als onderdeel van civielrechtelijke uitvoeringsprocedures voor waarden hoger dan 50 000,00 EUR;

urgente interimprocedures te behandelen die onder hun bevoegdheden vallen;

de overige bij wet aan hen toegewezen verantwoordelijkheden uit te voeren.

Familie- en jeugdcolleges

In zaken in verband met **de burgerlijke staat van personen en hun familie** behandelen deze colleges:

niet-contentieuze procedures tussen echtgenoten;

niet-contentieuze procedures in geval van ongehuwd samenwonen of in verband met personen die samenwonen als gedeeld huishouden;

zaken in verband met de scheiding van tafel en bed en met echtscheiding;

zaken in verband met de nietigheid of nietigverklaring van een burgerlijk huwelijk;

zaken die in gang zijn gezet op basis van artikel 1647 en artikel 1648, lid 2, van het burgerlijk wetboek, goedgekeurd bij Wetsbesluit nr. 47344 van 25 november 1966;

zaken voor en handhaving van alimentatiebetalingen tussen echtgenoten en voormalig echtgenoten;

overige zaken in verband met de burgerlijke staat van personen en hun familie.

Naast bevoegdheden op dit gebied hebben deze colleges ook bevoegdheden die bij wet aan de rechtbanken worden toegewezen, op het gebied van inventarisprocedures die voortkomen uit de scheiding van tafel en bed, echtscheiding of de nietigheid of nietigverklaring van een burgerlijk huwelijk, alsook in verband met speciale gevallen van boedelscheiding die onder de toepasselijke wetgeving vallen.

Op het gebied van **minderjarigen en volwassen kinderen** zijn de colleges bevoegd om:

voogdij en vermogensbeheer te bepalen;

iemand aan te stellen die rechtshandelingen uitvoert namens de minderjarige, en een algemene voogd aan te stellen die de minderjarige die onder de ouderlijke verantwoordelijkheid valt, buiten de rechtszaal vertegenwoordigt;

adopties goed te keuren;

de uitoefening van ouderlijke verantwoordelijkheid te regelen en zaken in verband daarmee te behandelen;

de alimentatie vast te stellen waarop minderjarigen en de in artikel 1880 van het burgerlijk wetboek, goedgekeurd bij Wetsbesluit nr. 47344 van 25 november 1966, genoemde volwassenen of van voogdij vrijgestelde kinderen recht hebben, en zaken voor de handhaving van alimentatiebetalingen te behandelen;

minderjarigen in een zorginstelling te laten plaatsen zolang zij in afwachting zijn van adoptie;

te bepalen dat zij, in het kader van de maatregel van bevordering en bescherming, bij de voor adoptie geselecteerde persoon worden geplaatst, of bij een instelling met het oog op de toekomstige adoptie;

een relatie van burgerlijk gezag (*apadrinhamento civil*) te creëren en dergelijke beslissingen in te trekken;

de wettelijke vertegenwoordiger van de minderjarigen toestemming te geven bepaalde handelingen uit te voeren, reeds zonder toestemming uitgevoerde handelingen te valideren en regelingen te treffen in verband met de aanvaarding van donaties;

beslissingen te nemen inzake de betaling van de financiële garantie waarvan de ouders afstand moeten doen ten gunste van hun minderjarige kinderen;

de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 1920 van het burgerlijk wetboek, goedgekeurd bij Wetsbesluit nr. 47344 van 25 november 1966, geheel of gedeeltelijk te verbieden of er grenzen aan te stellen;

moederschap en vaderschap officieel vast te stellen en bezwaren en onderzoeken in verband met moederschaps- en vaderschapskwesaties te behandelen;

de voor- en achternaam van de minderjarige te bepalen, wanneer de ouders het oneens zijn.

Naast de bevoegdheden op dit gebied zijn de colleges ook verantwoordelijk voor:

het bepalen van de vergoeding voor de voogd of beheerder, indien er sprake is van voogdij of vermogensbeheer; de ontheffing van de voogd, de beheerder of het lid van de familieraad; het opragen en beoordelen van de rekeningen, het goedkeuren van de vervanging van de wettelijke hypotheek en het vaststellen van de versterking en vervanging van de geboden garantie, en het aanstellen van een speciale voogd om de minderjarige buiten de rechtszaal te vertegenwoordigen;

het aanstellen van een speciale voogd die de minderjarige in alle voogdiprocedures vertegenwoordigt;

het wijzigen, intrekken en herzien van de adoptie; het opvragen en beoordelen van de rekeningen van de adoptant, en het bepalen van het deel van het inkomen dat aan het onderhoud van de geadopteerde moet worden besteed;

het nemen van een beslissing over de verhoging en de vervanging van de geboden garantie ten gunste van minderjarige kinderen;

het opvragen en beoordelen van de rekeningen die ouders moeten aanleveren;

het nemen van een beslissing over alle andere zaken in verband met de bij de voorgaande punten [a) tot en met m)] genoemde procedures.

Met betrekking tot **kwesties van educatieve voogdij en bescherming** zijn de rechtbanken verantwoordelijk voor:

het behandelen van procedures voor bevordering en bescherming;

het toepassen van bevorderings- en beschermingsmaatregelen en, in voorkomend geval, het monitoren van de uitvoering daarvan, wanneer een kind of jongere zich in een riskante situatie bevindt en er geen sprake is van interventie door het beschermingscomité;

het uitvoeren van de gerechtelijke handelingen die noodzakelijk zijn voor het onderzoek naar de educatieve voogdij;

het beoordelen van de feiten die kwalificeren als misdrijven op grond van de wetgeving en die zijn uitgevoerd door minderjarigen tussen de 12 en 16 jaar, met het oog op de toepassing van voogdijmaatregelen;

het uitvoeren en beoordelen van voogdijmaatregelen;

het beëindigen of verwijderen van voogdijmaatregelen;

het behandelen van beroepen tegen beslissingen tot toepassing van disciplinaire maatregelen voor minderjarigen die vrijheidsontnemende maatregelen opgelegd hebben gekregen.

Arbeidscolleges

Deze colleges behandelen, in civielrechtelijke en andere zaken, de vragen die voortkomen uit relaties tussen werkgevers en werknemers en uit relaties met het oog op de ondertekening van arbeidsovereenkomsten, in verband met ongevallen op het werk en beroepsziekten, van overeenkomsten die op grond van de wet vergelijkbaar zijn met arbeidsovereenkomsten, en van stage- en leerlingovereenkomsten, evenals vragen in verband met stakingsgerelateerde civielrechtelijke kwesties.

Handelscolleges

Deze colleges behandelen:

insolventieprocedures en speciale herstructureringsmaatregelen;

zaken om statuten onbestaanbaar of nietig te verklaren of te ontbinden;

zaken in verband met de uitoefening van bedrijfsrechten;

zaken voor de schorsing of annulering van bedrijfsafwikkelingen;

zaken voor de liquidatie van bedrijven;

zaken voor de liquidatie van bedrijven die zijn opgericht op grond van het statuut van de Europese vennootschap;

zaken voor de liquidatie van holdings;

zaken waarnaar wordt verwezen in het reglement voor bedrijfsregistratie;

zaken voor de liquidatie van kredietinstellingen en financieringsmaatschappijen.

Ook zijn zij verantwoordelijk voor het behandelen van bezwaren tegen bevelen van de griffiers van kantoren van het bedrijfsregister, alsook van bezwaren tegen de beslissingen van griffiers als onderdeel van de uitgevoerde administratieve procedures in verband met de opheffing of liquidatie van bedrijven.

Uitvoeringscolleges

Deze colleges zijn verantwoordelijk voor civielrechtelijke uitvoeringsprocedures zoals bepaald in het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, met uitzondering van zaken die zijn toegewezen aan de rechtbank voor intellectuele eigendom, de rechtbank voor mededinging, regelgeving en toezicht, de scheepvaartrechtbank, de familie- en jeugdcolleges, de arbeidscolleges en de handelscolleges. Uitvoeringscolleges behandelen ook de uitvoering van vonnissen uit strafrechtelijke procedures die, op grond van het recht inzake strafrechtelijke procedures, niet in een burgerlijke rechtbank mogen worden behandeld.

Rechtbanken met bredere territoriale bevoegdheden

Rechtbanken voor intellectuele eigendom

Deze rechtbanken behandelen:

zaken waarvan de aanleiding verband houdt met auteursrecht en daaraan gerelateerde rechten;

zaken waarvan de aanleiding verband houdt met industriële eigendom, in elk van de bij wet geregelde modaliteiten;

zaken in verband met de nietig- of ongeldigverklaring van octrooien, aanvullende beschermingscertificaten, gebruiksmodellen en topografieën van halfgeleiderproducten die in het wetboek van industriële eigendom (*Código da Propriedade Industrial*) en andere toepasselijke wetgeving zijn bepaald, evenals verzoeken om nietig- of ongeldigverklaring van inschrijvingen van tekeningen of modellen, merken, logo's, beloningen, oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen die het voorwerp zijn van rechnerische vorderingen;

beroepen tegen beslissingen van het Nationale instituut voor industriële eigendom (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial, I. P. – INPI, I. P.*) om enig type industriële-eigendomsrechten toe te kennen of te weigeren, of tegen beslissingen in verband met overdrachten, vergunningen of verklaringen van achterhaaldheid of met andere handelingen die van invloed zijn op industriële-eigendomsrechten of waardoor deze worden gewijzigd of komen te vervallen; de beroepen tegen en herziening van de beslissingen, of andere maatregelen die juridisch kunnen worden aangevochten, van het Nationale instituut voor industriële eigendom in zaken in verband met inbreuken en boetes;

zaken in verband met declaratoire vonnissen waarvan de aanleiding verband houdt met domeinnamen op het internet;

beroepen tegen beslissingen van de Stichting voor nationale wetenschappelijke analyse (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de registratie, afwijzing of vernieuwing van .pt-domeinnamen;

zaken waarvan de aanleiding verband houdt met bedrijven of bedrijfsnamen;

beroepen tegen beslissingen van het Instituut voor akten en notarissen (*Instituto dos Registos e do Notariado, I. P. – IRN, I. P.*) in verband met de toelaatbaarheid van bedrijven en handelsnamen op grond van het rechtskader van het Nationale register van juridische entiteiten (*Registo Nacional de Pessoas Coletivas*);

zaken waarvan de aanleiding verband houdt met oneerlijke mededinging of inbreuken op handelsgeheimen in verband met industriële eigendom; maatregelen voor het verkrijgen en bewaren van bewijsmateriaal en voor de verstrekking van informatie, indien noodzakelijk voor de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten en auteursrecht.

Rechtbank voor mededinging, regelgeving en toezicht

Deze rechtbank behandelt onder andere vragen in verband met beroepen tegen en de herziening en uitvoering van beslissingen, bevelen en andere maatregelen, voortkomend uit inbreukzaken die juridisch kunnen worden aangevochten, van verschillende regelgevingsinstanties, te weten de Mededingingsautoriteit (*Autoridade da Concorrência*), de Portugese Burgerluchtvaartautoriteit (*Autoridade Nacional da Aviação Civil*), de Bank van Portugal (*Banco de Portugal*) en de Portugese Commissie voor de effectenmarkt (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários*).

Scheepvaartrechtbanken

Deze rechtbanken behandelen zaken in verband met:

- compensatie voor schade door of aan schepen, boten en andere drijvende vaartuigen, of door het gebruik daarvan op zee op grond van de algemene wettelijke voorwaarden;
- contracten voor de bouw, reparatie, aankoop en verkoop van schepen, boten en andere drijvende vaartuigen, mits deze voor maritiem gebruik zijn bestemd;
- contracten voor vervoer over zee of voor gecombineerd of multimodaal vervoer;
- contracten voor vervoer over rivieren of kanalen, binnen de grenzen van tabel nr. 1 bij de algemene havenregeling (*Regulamento Geral das Capitánias*), goedgekeurd bij Wetsbesluit nr. 265/72 van 31 juli 1972;
- contracten voor het bevrachten of huren van zeegaande schepen, boten en andere drijvende vaartuigen;
- contracten voor het verzekeren van voor maritiem gebruik bestemde schepen, boten of andere drijvende vaartuigen en hun vracht;
- hypotheken en privileges met betrekking tot schepen of boten, en alle zekerheidstellingen met betrekking tot drijvende vaartuigen en hun vracht;
- bijzondere procedures in verband met schepen, boten en andere drijvende vaartuigen en hun vracht;
- urgente interimprocedures in verband met schepen, boten en andere drijvende vaartuigen, hun vracht en bunkerolie en andere bij de schepen, boten en andere drijvende vaartuigen behorende activa, evenals voorlopige verzoeken aan de havenmeester tot ondersteuning van het uitgaand verkeer van de producten waarop deze procedures betrekking hebben;
- averij-grosse of averij-particulier, met inbegrip van zaken die verband houden met andere drijvende vaartuigen voor maritiem gebruik;
- hulpverlening op zee en geborgen lading;
- contracten voor slepen en beloodsing;
- verwijdering van puin;
- civielrechtelijke aansprakelijkheid in verband met verontreiniging van de zee en andere wateren die onder hun bevoegdheid vallen;
- het gebruik, verlies, ontdekken of toewijzen van methoden of materiaal voor het vissen of voor het verzamelen van zeevruchten, weekdieren en zeewier, harpoenen, materiaal, wapens, voorraden en andere voorwerpen voor het varen of vissen, evenals schade door of aan ditzelfde materiaal;
- schade aan activa die tot de maritieme openbare ruimte behoren;
- eigendom en bezit van puin van aangespoelde vaartuigen en van goederen of achtergebleven resten die afkomstig zijn van de oceaan en die zich op de bodem of ondergrond bevinden, of die afkomstig zijn van binnenwateren of zich daar bevinden, als dit van maritiem belang is;
- arrestaties;
- alle algemene zaken met betrekking tot kwesties van maritiem handelsrecht;
- beroepen tegen beslissingen van de havenmeester in geval van maritieme inbreuken.

Rechtbank voor de uitvoering van straffen

De rechtbank monitort en houdt toezicht op de uitvoering van de straf of vrijheidsbeperkende maatregel uit de gerechtelijke beslissing, en neemt beslissingen over de aanpassing, vervanging en beëindiging daarvan, nadat de veroordeling heeft plaatsgevonden. De rechtbank is bevoegd om: de uitvoering van de aanvullende straf of deportatie te bepalen, te verklaren dat een gevangenisstraf wordt beëindigd, en te bepalen dat een aanvullende straf of deportatie vervroegd wordt uitgevoerd; te verklaren dat een gevangenisstraf, een straf zonder bij wet bepaalde vaste tijdsduur (*pena relativamente indeterminada*) of een beveiligingsmaatregel van internering wordt beëindigd; aanhoudings-, detentie- en vrijlatingsbevelen af te geven; een verklaring van niet-naleving af te geven en de inbeslagname van activa te bevelen van een veroordeelde die zich bewust volledig of gedeeltelijk heeft onttrokken aan de uitvoering van een gevangenisstraf of vrijheidsbeperkende maatregel; beslissingen te nemen over de voorlopige annulering van feiten of beslissingen die op een strafblad zijn geplaatst.

Centrale rechtbank voor strafrechtelijk onderzoek

Deze rechtbank voert strafrechtelijke onderzoeken uit, neemt beslissingen over straffen en is bevoegd voor het onderzoek wanneer de criminele activiteiten plaatsvinden in districten die onder verschillende beroepsgerechten (*Tribunais da Relação*) vallen, en altijd wanneer het de volgende delicten betreft: misdrijven tegen de vrede en de menselijkheid; misdrijven van terroristische organisaties en terrorisme; misdrijven die de veiligheid van de staat in gevaar brengen, met uitzondering van misdrijven in verband met verkiezingen; handel in verdovende middelen, psychotrope stoffen en drugsprecursoren, met uitzondering van gevallen van rechtstreekse distributie aan de consument, en criminele organisatie in verband met handel; het witwassen van geld; corruptie, verduistering en bedrog; kwaadwillige insolventie; wanbestuur van economisch onafhankelijke organisaties uit de publieke sector; fraude in verband met het verkrijgen of misbruik van subsidies, beurzen of leningen; op georganiseerde wijze begane economische en financiële overtredingen, met name in verband met het gebruik van informatietechnologie; internationale of transnationale economische en financiële overtredingen.

Laatste update: 04/10/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Roemenië

Op deze pagina vindt u informatie over de gespecialiseerde rechtbanken in Roemenië.

Gespecialiseerde rechtbanken

Rechtbank voor jeugd- en familie zaken Braşov (*Tribunalul pentru Minori și Familie*)

De rechtbank voor jeugd- en familie zaken te Braşov behandelt zaken in verband met overtredingen door of tegen kinderen. Voordat deze gespecialiseerde rechtbank was opgericht, werden dergelijke zaken behandeld door het tribunaal van Braşov.

Gespecialiseerde tribunalen

Er zijn drie gespecialiseerde tribunalen (de voormalige handelstribunalen):

gespecialiseerd tribunaal Cluj (*Tribunalul Specializat Cluj*);

gespecialiseerd tribunaal Mures (Tribunalul Specializat Mureş);

gespecialiseerd tribunaal Arges (Tribunalul Specializat Argeş).

Deze behandelen zaken met betrekking tot beroepsbeoefenaren. Iedereen met een onderneming wordt beschouwd als beroepsbeoefenaar.

Militaire rechtbanken

De bevoegdheid van de militaire rechtbanken wordt bepaald in het wetboek van strafvordering. Iedere militaire rechtbank heeft de status van een militaire basis.

De hiërarchische organisatie van de militaire rechtbanken is als volgt:

vier militaire tribunalen (in Boekarest, Cluj-Napoca, Iaşi en Timișoara);

de militaire rechtbank Boekarest;

het militair beroepsgerecht Boekarest.

De militaire rechtbanken hebben militaire rechters, griffiers, archivariissen en overig personeel.

Militaire tribunalen

Er zijn vier militaire tribunalen in Roemenië, in de volgende steden:

Boekarest;

Cluj-Napoca;

Iaşi;

Timișoara.

Als hoogste rechtbank van eerste aanleg kan het militaire tribunaal zaken behandelen in verband met alle overtredingen van militair personeel tot en met de rang van kolonel, evenals andere specifiek bij wet bepaalde zaken.

Militair beroepsgerecht Boekarest

Het **militair beroepsgerecht Boekarest** behandelt:

als **rechtbank van eerste aanleg** zaken in verband met overtredingen tegen de nationale veiligheid: verraad, verraad door het doorspelen van staatsgeheimen, verraad door het helpen van de vijand, handelingen tegen de grondwettelijke orde, vijandige handelingen tegen de staat, spionage, aanvallen die de nationale veiligheid in gevaar brengen, aanvallen op de gemeenschap, rechtsomlegging, misleiding, oorlogspropaganda, in het gedrang brengen van staatsbelangen, bekendmaking van informatie die de nationale veiligheid in het gevaar brengt, overtredingen tegen personen die internationale bescherming genieten, niet aangeven van overtredingen van militair personeel tegen de nationale veiligheid, overtredingen van militair personeel die verband houden met de nationale veiligheid van Roemenië, zoals bepaald in speciale wetten, overtredingen van rechters van militaire tribunalen en van militaire aanklagers van het militair parket bij deze rechtbanken, overtredingen van generaals, maarschalken en admiraals, en verzoeken om ontheemding, zoals bij wet bepaald;

als **toetsingsinstantie** verzoeken om toetsing aan vonnissen van militaire tribunalen in eerste aanleg;

jurisdicatiegeschillen tussen militaire tribunalen in hun rechtsgebied en beroepen tegen de vonnissen van deze tribunalen, zoals bij wet bepaald.

Administratieve rechtbanken

Er zijn geen administratieve rechtbanken in Roemenië. De speciale administratieve afdeling van een rechtbank is bevoegd om administratieve zaken te behandelen.

Overige bijzondere rechtbanken

Het Grondwettelijk Hof

Het Grondwettelijk Hof heeft negen rechters, die voor een termijn van negen jaar worden aangesteld, die niet kan worden verlengd of vernieuwd. Drie daarvan worden benoemd door de **Kamer van Afgevaardigden**, drie door de **senaat** en drie door de **president van Roemenië**. De rechters van het Grondwettelijk Hof kiezen de voorzitter van het Grondwettelijk Hof via geheime stemming, voor een termijn van drie jaar. Elke drie jaar wordt een derde van de rechters van het Grondwettelijk Hof vervangen.

Op grond van artikel 146 van de **Roemeense grondwet** heeft het Grondwettelijk Hof de volgende bevoegdheden:

het beslist over de grondwettelijkheid van **wetten** voordat deze worden afgekondigd, op verzoek van de president van Roemenië, de voorzitter van een van de twee kamers van het parlement, de regering, het Hof van Cassatie, de Ombudsman, of ten minste 50 afgevaardigden of 25 senatoren, en ambtshalve, bij voorstellen tot herziening van de grondwet;

het beslist over de grondwettelijkheid van **verdragen** of andere internationale overeenkomsten, op verzoek van de president, de kamers van het parlement of ten minste 50 afgevaardigden of 25 senatoren;

het beslist over de grondwettelijkheid van verordeningen van het **parlement**, op verzoek van de president, de kamers van het parlement, een parlementaire groep of ten minste 50 afgevaardigden of 25 senatoren;

het beslist over bezwaren inzake de ongrondwettelijkheid van **wetten en bevelen** die bij rechtbanken of arbitragerechtbanken voor handelszaken worden ingediend; een dergelijk bezwaar kan ook rechtstreeks bij de Ombudsman worden ingediend;

het beslist over **juridische** geschillen met een grondwettelijk karakter tussen overheidsinstanties, op verzoek van de president van Roemenië, de voorzitter van een van de kamers van het parlement, de premier of de voorzitter van de Hoge Raad van de magistratuur;

het ziet toe op de naleving van de **procedure** voor de verkiezing van de president van Roemenië en bevestigt de verkiezingsuitslagen;

het geeft **adviezen** over voorstellen om de president van Roemenië te schorsen;

het bevestigt het bestaan van **omstandigheden** die de aanwezigheid van een waarnemend staatshoofd rechtvaardigen, en brengt verslag uit van zijn bevindingen aan het parlement en de regering;

het ziet toe op de **naleving** van de procedure voor het organiseren en houden van een referendum, en bevestigt de uitslagen daarvan;

het controleert of burgers aan de voorwaarden voldoen voor het nemen van een **wetgevingsinitiatief**;

het beslist over bezwaren met betrekking tot de ongrondwettelijkheid van een **politieke partij**;

het vervult alle andere **taken** die het middels de organieke wet van het Hof (Wet nr. 47/1992 (opnieuw bekendgemaakt)) opgelegd heeft gekregen.

Juridische gegevensbanken

De volgende juridische gegevensbanken zijn online toegankelijk:

het Hof van Cassatie publiceert zijn jurisprudentie op zijn eigen [website](#);

de rechtbanken publiceren samenvattingen van hun vonnissen op het portaal van de rechterlijke macht. Zie bijvoorbeeld de [samenvattingen van de vonnissen van het gerechtshof Boekarest](#);

de [juridische gegevensbank van Roemenië](#), die het eigendom is van en wordt onderhouden door de **Wetgevende Raad van Roemenië**, bevat de volledige tekst van de Roemeense wetgevingshandelingen (wetten, overheidsbevelen, overheidsbesluiten enz.).

Is de toegang tot de juridische gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang tot de gegevensbank is kosteloos.

Relevante links

Bevoegdheid van rechtbanken – Roemenië

Laatste update: 25/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Slovenië

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Slovenië.

Rechtbanken voor arbeidszaken en de rechtbank voor sociale zaken van eerste aanleg (*Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje*)

De rechtbanken voor arbeidszaken zijn krachtens de wet bevoegd voor individuele en collectieve arbeidsgeschillen en de rechtbank voor sociale zaken is bevoegd voor sociale geschillen.

De rechtbanken voor arbeidszaken en de rechtbank voor sociale zaken behandelen zaken in eerste aanleg. Het gerechtshof voor arbeidszaken en sociale zaken (*Višje delovno in socialno sodišče*) behandelt beroepen tegen uitspraken van de rechtbanken voor arbeidszaken en de rechtbank voor sociale zaken van eerste aanleg, terwijl beroepen tegen en herzieningen van uitspraken van het gerechtshof voor arbeidszaken en sociale zaken worden behandeld door het Hooggerechtshof van de Republiek Slovenië.

Een arbeidsrechtbank is bevoegd om over de volgende **individuele** arbeidsgeschillen uitspraak te doen:

zaken met betrekking tot de totstandkoming, het bestaan, de duur en de beëindiging van arbeidsrelaties;

zaken met betrekking tot de rechten, verplichtingen en verantwoordelijkheden die voortvloeien uit arbeidsovereenkomsten tussen werknemers en werkgevers en hun wettelijke opvolgers;

zaken met betrekking tot de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de arbeidsverhouding tussen een werknemer en de supervisor onder wie de werknemer behoort te werken op basis van een overeenkomst tussen de werkgever en de klant;

zaken tussen werkgevers en sollicitanten inzake sollicitatieprocedures;

zaken met betrekking tot de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit een intellectueel eigendom, die op grond van een arbeidsverhouding tussen werkgever en werknemer zijn overeengekomen;

zaken met betrekking tot het verrichten van arbeid door kinderen jonger dan vijftien jaar, leerlingen en studenten;

zaken tussen werkgevers en leerlingen of studenten met betrekking tot stagevergoedingen;

zaken met betrekking tot het vrijwillig doorlopen van een proefperiode;

andere zaken waarvoor de rechtbank voor arbeidszaken krachtens de wet bevoegd is.

Een arbeidsrechtbank is ook bevoegd recht te spreken in die gevallen waarin een verzekeringsmaatschappij een van de gedaagde partijen is in schadegechillen waarover een arbeidsrechtbank de bevoegdheid toegewezen heeft gekregen.

Een arbeidsrechtbank is bevoegd om over de volgende **collectieve** arbeidsgeschillen recht te spreken:

zaken met betrekking tot de rechtsgeldigheid van een collectieve overeenkomst en de uitvoering ervan tussen de partijen die de overeenkomst hebben afgesloten onderling of tussen de partijen die de overeenkomst hebben afgesloten en een derde partij;

zaken met betrekking tot de bevoegdheid collectieve onderhandelingen te voeren;

zaken met betrekking tot de verenigbaarheid van collectieve overeenkomsten met de wet, de verenigbaarheid met andere collectieve overeenkomsten en de verenigbaarheid van algemene gedragingen van werkgevers met de wet en collectieve overeenkomsten;

zaken met betrekking tot de rechtmatigheid van stakingen en andere vormen van collectieve acties;

zaken met betrekking tot inspraak van werknemers in het ondernemingsbestuur;

zaken met betrekking tot de bevoegdheden van vakbonden in arbeidsverhoudingen;

zaken met betrekking tot de vaststelling van de representativiteit van vakbonden;

andere zaken waarvoor de rechtbank voor arbeidszaken krachtens de wet bevoegd is.

De rechtbank voor sociale zaken is bevoegd recht te spreken over de volgende sociale geschillen:

1. Op het gebied van **pensioen- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen**:

zaken met betrekking tot rechten op en uit verplichte pensioen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen;

zaken met betrekking tot rechten op en uit verplichte aanvullende pensioenverzekeringen;

zaken met betrekking tot betaling van premies voor verplichte pensioen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en verplichte aanvullende pensioenverzekeringen;

zaken met betrekking tot de specificatie of beëindiging van betrekkingen waarvoor een aanvullende pensioenverzekering verplicht is;

zaken met betrekking tot de vrijwillige deelname aan verplichte pensioen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en de betaling van premies voor deze verzekering;

zaken met betrekking tot het erkennen en aankopen van de verzekeringsperiode;

zaken met betrekking tot het recht op een staatspensioen;

zaken met betrekking tot het officiële register.

2. Op het gebied van de **zorgverzekering**:

zaken met betrekking tot de rechten op en uit verplichte zorgverzekeringen en de betaling van premies voor deze verzekeringen.

3. Op het gebied van **werkloosheidsverzekeringen en sollicitatieprocedures**:

zaken met betrekking tot de rechten op en uit verplichte werkloosheidsverzekeringen en de betaling van premies voor deze verzekeringen;

zaken met betrekking tot de vrijwillige deelname aan verplichte werkloosheidsverzekeringen en de betaling van premies voor deze verzekering;

zaken met betrekking tot toelagen die na inventarisatie van het vermogen worden toegekend en beurzen voor zeer talentvolle mensen;

zaken met betrekking tot studieleningen op basis van borgstellingen en gesubsidieerde rentepercentages, die pas na inventarisatie van het vermogen kunnen worden toegekend;

4. Op het gebied van **ouderlijke verantwoordelijkheid en kinderbijslagen**:

zaken met betrekking tot de rechten op en uit verzekeringen voor ouderlijke verantwoordelijkheid en de betaling van premies voor deze verzekeringen;

zaken met betrekking tot het recht op kinderbijslag.

5. Op het gebied van **bijstandsuitkeringen**:

zaken met betrekking tot sociale uitkeringen;

zaken met betrekking tot het recht op verschillende vormen van sociale uitkeringen, als het doel is om het gebrek aan sociale zekerheid van de eiser op te lossen en als een inventaris van het vermogen beslissend is voor de erkenning van het recht op een dergelijke uitkering.

De rechtbank voor sociale zaken is ook bevoegd in de bovenstaande zaken waarbij er sprake is van de volgende sociale geschillen:

zaken met betrekking tot restitutie of onterecht verkregen uitkeringen;

zaken met betrekking tot vergoeding van schade die door een staatsorgaan of een houder van een publieke machtiging aan een verzekerde of uitkeringsgerechtigde is toegebracht, of schade die een verzekerde heeft toegebracht aan een instelling in verband met verzekeringsrelaties of in verband met het uitoefenen van rechten krachtens een sociale uitkering.

De rechtbank voor sociale zaken is ook bevoegd voor sociale geschillen die door de wet worden gespecificeerd.

De rechtbanken van eerste aanleg in de Republiek Slovenië zijn:

de rechtbank voor arbeidsszaken van Celje, gevestigd in Celje, met rechtsbevoegdheid in het arrondissement Celje;

de rechtbank voor arbeidsszaken van Koper, gevestigd in Koper, met rechtsbevoegdheid in de arrondissementen Koper en Nova Gorica;

de rechtbank voor arbeidsszaken en sociale zaken van Ljubljana, gevestigd in Ljubljana, met rechtsbevoegdheid in arbeidsszaken in de arrondissementen Kranj, Krško, Ljubljana en Novo Mesto en in sociale zaken in de gehele Republiek Slovenië;

de rechtbank voor arbeidsszaken van Maribor, gevestigd in Maribor, met rechtsbevoegdheid in de arrondissementen Maribor, Murska Sobota, Ptuj en Slovenj Gradec.

Rechtbanken van eerste aanleg doen bij arbeidsgeschillen tijdens de rechtbankzitting uitspraak, tenzij bepaald is dat zij vonnis moeten wijzen in externe secties.

Bij arbeidsgeschillen en sociale geschillen doet een rechtbank van eerste aanleg uitspraak in een kamer die bestaat uit een rechter, zijnde de voorzitter van de **kamer**, en twee lekenrechters als leden, waarvan één moet zijn gekozen van een lijst kandidaten van werknemers of verzekerden, en de andere van een lijst kandidaten van werkgevers of instellingen.

Er doet **één rechter** uitspraak over individuele arbeidsgeschillen en sociale geschillen met betrekking tot materiële vorderingen, indien de waarde van het voorwerp van het geschil niet meer dan 40 000 EUR bedraagt. Ongeacht de waarde van de betwiste zaak moeten sommige belangrijke zaken door een individuele rechter worden beoordeeld, bv. individuele arbeidsgeschillen met betrekking tot de opschorting van een arbeidscontract, proeftijd, overwerken, pauzes, rusttijden, verlof en andere afwezigheid van het werk, de plicht om werk te verrichten vanwege uitzonderlijke omstandigheden, disciplinaire maatregelen, tijdelijke opschorting van werkzaamheden vanwege het instellen van een disciplinaire procedure en voorlopige herplaatsing; sociale geschillen over het recht op een verzorgingstoelage, het recht op een invaliditeitsuitkering vanwege een fysieke handicap en het recht op een verblijf in een kuuroord).

Gerechtshof voor arbeidsszaken en sociale zaken (*Višje delovno in socialno sodišče*)

Het gerechtshof voor arbeidsszaken en sociale zaken behandelt beroepen tegen uitspraken van de rechtbanken voor arbeidsszaken en de rechtbank voor sociale zaken van eerste aanleg. Het Hooggerechtshof van de Republiek Slovenië (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*) behandelt beroepen tegen en herzieningen van uitspraken van het gerechtshof voor arbeids- en sociale zaken.

Het gerechtshof voor arbeidsszaken en sociale zaken is in Ljubljana gevestigd.

Het gerechtshof voor arbeidsszaken en sociale zaken doet uitspraak in een kamer met drie rechters.

De administratieve rechtbank van de Republiek Slovenië (*Upravno sodišče Republike Slovenije*)

De administratieve rechtbank van de Republiek Slovenië is bevoegd uitspraak te doen over administratieve geschillen overeenkomstig de methodes en procedures die zijn uiteengezet in de Wet betreffende administratieve geschillen.

In een administratief geschil wordt toegezien op de juridische bescherming van rechten en belangen van individuen en organisaties met betrekking tot de besluiten en handelingen van staatsorganen, lokale overheden en houders van publieke machtigingen, overeenkomstig de wet.

In een administratief geschil wijst de administratieve rechtbank:

een vonnis over de rechtsgeldigheid van definitieve administratieve handelingen die gevolgen hebben voor de rechtspositie van de eiser;

een vonnis over de rechtsgeldigheid van afzonderlijke wetten en handelingen die gevolgen hebben voor de mensenrechten en fundamentele vrijheden van een persoon, tenzij er een andere vorm van eerlijke rechtsbedeling gewaarborgd is;

een vonnis over de rechtsgeldigheid van wetten die zijn aangenomen door overheidsinstellingen die zijn uitgevaardigd in de vorm van een verordening, terwijl ze individuele relaties betreffen;

een vonnis over geschillen ingevolge publiek recht tussen de overheid en lokale overheden, tussen lokale overheden onderling of tussen lokale overheden en houders van publieke machtigingen indien de wetgeving hierin voorziet of indien de grondwet of een andere wet niet voorziet in een andere vorm van eerlijke rechtsbedeling;

een vonnis over de wettigheid van overige handelingen, indien de wetgeving hierin voorziet.

Bij administratieve geschillen doet de administratieve rechtbank van de Republiek Slovenië in eerste aanleg uitspraak. Het hooggerechtshof van de Republiek Slovenië doet echter uitspraak over een rechtsmiddel tegen een uitspraak in eerste aanleg over een administratief geschil.

De hoofdzetel van de administratieve rechtbank van de Republiek Slovenië is gevestigd in Ljubljana.

De administratieve rechtbank oordeelt over zaken in de **hoofdzetel** en in de volgende **departementen**:

het departement Celje voor het gebied dat onder het gerechtshof van Celje valt;

het departement Nova Gorica voor de gebieden die onder het gerechtshof van Koper vallen;

het departement Maribor voor het gebied dat onder het gerechtshof van Maribor valt.

De administratieve rechtbank doet uitspraak in een kamer van drie rechters, behalve voor bepaalde zaken waarin overeenkomstig de wet een enkelvoudige kamer uitspraak doet.

Het Hooggerechtshof beslist in een enkelvoudige kamer over een schorsing van de procedure; bij beroepen en herzieningen wordt geoordeeld in een kamer van drie rechters; in bevoegdheidsgeschillen tussen de administratieve rechtbank en een rechtbank met algemene bevoegdheid of een gespecialiseerde rechtbank is de kamer samengesteld uit drie rechters; in bevoegdheidsgeschillen tussen de administratieve rechtbank en het hooggerechtshof is de kamer samengesteld uit vijf rechters.

Juridische gegevensbanken

Meer informatie over rechtbanken in Slovenië vindt u op de [officiële website van het Hooggerechtshof van de Republiek Slovenië](#).

Links

[Rechtbanken voor arbeidsszaken](#)

[Administratieve rechtbank van de Republiek Slovenië](#)

Laatste update: 27/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen

verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Slowakije

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Slowakije.

Administratieve rechtbanken

Bestuursrechtelijke zaken vallen onder de bevoegdheid van **regionale rechtbanken (*krajský súd*) en het Hooggerechtshof van de Slowaakse Republiek (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*).**

Slowakije heeft geen afzonderlijke rechtbanken voor bestuursrechtspraak. Wel hebben de rechtbanken aparte **kamers** bestaande uit rechters in bestuurszaken.

Gespecialiseerde rechtbanken

Het Grondwettelijk Hof

Het **Grondwettelijk Hof van de Slowaakse Republiek (*Ústavný súd Slovenskej republiky*)** is een onafhankelijk rechterlijk orgaan dat oordeelt over de **grondwettigheid** van wetgeving.

Het Grondwettelijk Hof is gevestigd te Košice, Hlavná 110, Košice 042 65, en heeft nog een vestiging te Bratislava, Župné námestie 12.

Bevoegdheden

Overeenkomstig de Slowaakse grondwet spreekt het Grondwettelijk Hof zich uit over de vraag of:

wetten in overeenstemming zijn met de **grondwet en het constitutioneel recht en met internationale verdragen** die door het Slowaakse parlement, de **Nationale Raad van de Slowaakse Republiek**, zijn goedgekeurd en op de wettelijk voorgeschreven wijze zijn geratificeerd en afgekondigd; verordeningen van de regering en algemeen bindende voorschriften van ministeries en andere organen van de centrale overheid in overeenstemming zijn met de grondwet en het constitutioneel recht en met internationale verdragen die door het Slowaakse parlement zijn goedgekeurd en op de wettelijk voorgeschreven wijze zijn geratificeerd en afgekondigd, en met wetten;

algemeen bindende voorschriften in overeenstemming zijn met de grondwet (artikel 68) en het constitutioneel recht en met internationale verdragen die door het Slowaakse parlement zijn goedgekeurd en op de wettelijk voorgeschreven wijze zijn geratificeerd en afgekondigd, en met wetten, tenzij een andere rechter daarvoor bevoegd is;

algemeen bindende voorschriften van lokale overheidsinstanties en algemeen bindende voorschriften van autonome lokale instanties (krachtens artikel 71, lid 2) in overeenstemming zijn met de grondwet en het constitutioneel recht en met internationale verdragen die op de wettelijk voorgeschreven wijze zijn afgekondigd, en met wetten, verordeningen van de regering en algemeen bindende voorschriften van ministeries en andere organen van de centrale overheid, tenzij een andere rechter daarvoor bevoegd is.

Het Grondwettelijk Hof beslist verder over:

de verenigbaarheid met de grondwet en het constitutioneel recht van via onderhandeling tot stand gekomen internationale verdragen waarvoor de goedkeuring van het Slowaakse parlement is vereist;

de verenigbaarheid met de grondwet en het constitutioneel recht van het onderwerp van een referendum dat is uitgevaardigd naar aanleiding van een verzoekschrift van burgers of een resolutie van het Slowaakse parlement (overeenkomstig artikel 95, lid 1);

bevoegdheidsgeschillen tussen centrale overheidsorganen, tenzij de wet bepaalt dat een ander staatsorgaan voor dergelijke geschillen bevoegd is;

klachten van natuurlijke of rechtspersonen betreffende inbreuken op hun mensenrechten en fundamentele vrijheden in het kader van een internationaal verdrag dat door Slowakije is geratificeerd en op de wettelijk voorgeschreven wijze is afgekondigd, tenzij een andere rechtbank daarvoor bevoegd is;

klachten van autonome lokale overheden betreffende de ongrondwettigheid of onrechtmatigheid van verordeningen of handelingen van de autonome bestuursorganen die een schending betekenen van hun autonomie, tenzij een andere rechtbank daarvoor bevoegd is;

geschillen over de interpretatie van de grondwet of het constitutioneel recht;

klachten tegen een besluit betreffende het onderzoek ter bevestiging of ter afwijzing van het mandaat van een parlements lid;

de grondwettigheid of rechtmatigheid van verkiezingen (voor het Slowaakse presidentschap, het Slowaakse parlement, lokale autonome bestuursorganen en het Europees Parlement);

klachten tegen de uitkomsten van referenda, waaronder referenda over het aftreden van de Slowaakse president;

de (grond)wettigheid van een verbod op een politieke partij of beweging of het tijdelijk verbieden van activiteiten door een partij of beweging;

een afzettingsprocedure tegen de Slowaakse president, ingesteld door het parlement, wegens opzettelijke overtreding van de grondwet of hoogverraad;

de verenigbaarheid met de grondwet en het constitutionele recht van een besluit waarbij de noodtoestand is afgekondigd en/of van andere besluiten in verband hiermee.

Samenstelling van het Hof

Het Grondwettelijk Hof bestaat uit **13** rechters.

Deze rechters worden voor een periode van twaalf jaar benoemd door de president van Slowakije, op voordracht van het Slowaakse parlement. Het parlement moet twee keer zoveel kandidaten voordragen als door de president worden benoemd.

Andere relevante informatie

Het Grondwettelijk Hof doet uitspraak in colleges van **drie rechters** of in **plenaire zitting**.

De uitspraken van het hof zijn definitief; dat wil zeggen: er is geen beroep mogelijk.

Het Hof kan een procedure instellen op **verzoek** van:

ten minste één vijfde van alle leden van het Slowaakse parlement;

de president van Slowakije;

de Slowaakse regering;

een rechtbank;

de procureur-generaal (*generálny prokurátor*);

iedereen die voldoet aan het bepaalde in artikel 127 (klachten van natuurlijke en rechtspersonen) en artikel 127a (klachten van autonome lokale overheidsorganen);

de Hoge Rekenkamer van Slowakije (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) in zaken zoals bedoeld in artikel 126, lid 2 (ongeacht of de Hoge Rekenkamer al dan niet bevoegd is);

de voorzitter van de Slowaakse Justitiële Raad in zaken met betrekking tot de grondwettigheid van wetgeving krachtens artikel 125, lid 1, inzake de rechtsbedeling;

de Ombudsman in zaken met betrekking tot de grondwettigheid van wetgeving krachtens artikel 125, lid 1, waar de verdere toepassing van die wetgeving de fundamentele vrijheden van de mens en fundamentele rechten kan schenden die worden ontleend aan een internationaal verdrag dat door Slowakije is goedgekeurd en op de wettelijk voorgeschreven wijze is afgekondigd;

iedereen die de auditwerkzaamheden van de Hoge Rekenkamer aanvecht in het in artikel 126, lid 2, vastgelegde geval.

Juridische gegevensbanken

De [website van het Grondwettelijk Hof van de Slowaakse Republiek](#) verschaft kosteloze toegang tot:

uitspraken van het hof;

verslagen van conclusies en uitspraken;

persberichten;

internationale activiteiten;

informatie over het hof.

De Speciale Strafrechtbank

De [Speciale Strafrechtbank \(Špecializovaný trestný súd\)](#) is in 2009 opgericht als opvolger van de Speciale Rechtbank. De Strafrechtbank behandelt strafzaken en andere zaken die in gerechtelijke procedures worden beslist, zoals bepaald in de wetgeving (Wetboek van strafvordering). Het is een gerecht van eerste aanleg met dezelfde status als een regionale rechtbank. De bevoegdheden en taken van deze rechtbank worden geregeld in artikel 14 van Wet nr. 301/2005.

Contactgegevens van de Speciale Strafrechtbank van de Slowaakse Republiek:

Adres: Suvorovova č. 5/A, P.O. BOX 117, 902 01 Pezinok

Tel.: +421 33 69 031 14

Fax: +421 33 69 032 72

Bevoegdheden

De Speciale Strafrechtbank is bevoegd om zaken in verband met de volgende strafbare feiten te behandelen:

moord met voorbedachten rade;

manipulatie van overheidsaanbestedingen en openbare veilingen (artikel 266, lid 3, Strafwetboek);

bedrog en valsemunterij (munten en effecten) in de zin van artikel 270, lid 4, van het Strafwetboek;

machtsmisbruik bij uitoefening van overheidsgezag (artikel 326, leden 3 en 4, Strafwetboek in samenhang met de delicten onder b), c), e), f), g), h), i), l) of m));

aannemen van steekpenningen (artikelen 328 tot en met 330 Strafwetboek);

omkoping (artikelen 332 tot en met 334 Strafwetboek);

indirecte corruptie (artikel 336 Strafwetboek);

electoraal bedrog (artikel 336a Strafwetboek);

sportcorruptie (artikel 336b Strafwetboek);

opzetten, organiseren of bevorderen van een criminele organisatie; bijzonder zware misdrijven gepleegd door criminele organisaties;

terrorisme;

misdrijven overeenkomstig het speciaal deel van het Strafwetboek in titel IV (vermogensmisdrijven) of titel V (economische misdrijven), wanneer er sprake is van schade of onrechtmatig behaald voordeel ter hoogte van minstens 25 000 keer het bedrag dat in het Strafwetboek als geringe schade wordt gekwalificeerd;

schade aan de financiële belangen van de Europese Unie;

misdrijven die zijn gerelateerd aan de bij de punten a) tot en met l) of punt m) vermelde misdrijven en waarbij wordt voldaan aan de voorwaarden voor de voeging van zaken;

extremisme (artikel 140a Strafwetboek).

Laatste update: 10/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Finland

Op deze pagina vindt u informatie over de gespecialiseerde rechtbanken in Finland.

Gespecialiseerde rechtbanken

In Finland zijn er verschillende gespecialiseerde rechtbanken. Hun taken zijn vastgesteld in specifieke wetten. De gespecialiseerde rechtbanken zijn opgericht om zaken te behandelen die niet door de algemene of administratieve rechtbanken kunnen worden behandeld omdat ze bijzondere deskundigheid vereisen. De samenstelling van de gespecialiseerde rechtbanken is doorgaans een afspiegeling van de deskundigheid die de desbetreffende bevoegdheidssfeer vereist. Tot de gespecialiseerde rechtbanken behoren:

de arbeidsrechtbank

het hof voor marktzaken

de verzekeringsrechtbank en

het hoge hof voor impeachment.

De arbeidsrechtbank

De [arbeidsrechtbank](#) behandelt en beslecht geschillen betreffende de uitlegging van de wet op de arbeidsovereenkomsten, de wet op de arbeidsovereenkomsten van staatsambtenaren, de wet op de arbeidsovereenkomsten van gemeenteambtenaren en de wet ter reglementering van de overeenkomsten van ambtenaren in dienst van de Evangelisch-Lutherse Kerk. Zij behandelt tevens geschillen betreffende overeenkomsten van staatsambtenaren en collectieve arbeidsovereenkomsten van werknemers.

Het hof voor marktzaken

Het [hof voor marktzaken](#) is de gespecialiseerde rechtbank voor mededinging en tenuitvoerlegging, intellectuele eigendom en marktrecht.

De verzekeringsrechtbank

De [verzekeringsrechtbank](#) is de bijzondere rechtbank voor sociale zekerheidszaken. Zij behandelt onder meer geschillen betreffende het recht van een persoon op een werknemerspensioen, een nationaal pensioen en een werkloosheidsuitkering en een vergoeding op grond van een arbeidsongeval, een beroepsziekte, schade veroorzaakt door een misdrijf, militaire invaliditeit of een militair ongeval.

Het hoge hof voor impeachment

Het [hoge hof voor impeachment](#) is een gespecialiseerde rechtbank die kennis neemt van zaken waarbij leden van de Finse regering, het hooggerechtshof of het administratief hooggerechtshof en bepaalde hogere ambtenaren beschuldigd worden van onwettig gedrag in de uitoefening van hun ambt. Het hoge hof voor impeachment wordt slechts bijeengeroepen indien dat noodzakelijk is.

Aanvullende informatie

De [website van de Finse rechtscollages](#) bevat informatie over het Finse rechtssysteem. Het is een portaal dat als één loket fungeert voor wie op zoek is naar informatie over rechtbanken, handhavinginstanties en rechtsbijstand.

Zij bevat onder meer recente jurisprudentie van de hoven van beroep en de administratieve rechtbanken en links naar de websites van alle rechtbanken. Laatste update: 02/02/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Zweden

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gespecialiseerde rechtbanken in Zweden.

Gespecialiseerde rechtbanken

Er bestaan enkele gespecialiseerde rechtbanken voor de behandeling van specifieke zaken en onderwerpen:

de [arbeidsrechtbank](#) (*Arbetsdomstolen*) behandelt arbeidsgeschillen. Arbeidsgeschillen zijn geschillen in de relatie tussen werknemers en werkgevers. De arbeidsrechtbank is bij arbeidsgeschillen doorgaans de eerste en enige bevoegde instantie. Niettemin worden sommige arbeidsgeschillen eerst in een arrondissementsrechtbank behandeld, waarna een beroep kan worden ingesteld bij de arbeidsrechtbank als rechtbank van tweede en laatste instantie.

de [marktrechtbank](#) (*Marknadsdomstolen*) behandelt onder andere geschillen die onder de concurrentiewet en de wet marketingpraktijken vallen.

de [beroepscommissie patenten](#) (*Patentbesvärställen*) behandelt beroepen tegen beslissingen van het Zweedse patenten- en registratiebureau (*Patent- och registreringsverket*) over patenten, handelsmerken, ontwerpen, etc. Hoger beroep tegen de beslissingen van de beroepscommissie patenten wordt ingesteld bij het [hoogste rechtscollege voor bestuursrechtspraak](#) (*Högsta förvaltningsdomstolen*).

[Land- en milieurechtbanken](#) (*Mark- och miljöödomstolar*) behandelen zaken als vergunningen voor waterprojecten en milieugevaarlijke activiteiten, kwesties met betrekking tot de volksgezondheid, natuurbehoud, afvalinzameling, vervuilde gebieden en gevaarlijk afval, kwesties met betrekking tot milieuschade en -schadevergoeding, kwesties met betrekking tot bouw-, sloop- en gebruiksvergunningen krachtens de Zweedse wet op de ruimtelijke ordening, erfpacht, hoger beroep in kwesties met betrekking tot de ruimtelijke ordening, verkaveling, erfdiensbaarheid en onteigening. Er zijn vijf land- en milieurechtbanken. Dit zijn gespecialiseerde rechtbanken binnen de districtsrechtbanken in Nacka, Vänersborg, Växjö, Umeå en Östersund. Hoger beroep tegen vonnissen en uitspraken van de land- en milieurechtbanken kan worden ingesteld bij de beroepsinstantie voor de land- en milieurechtbanken (*Mark- och miljööverdomstolen*), die onderdeel uitmaakt van de beroepsinstantie van Svea. Hoger beroep in zaken die zijn ingeleid bij een land- en milieurechtbank en die in hoger beroep zijn behandeld door de land- en milieurechtbank, kan worden ingesteld bij het hoogste rechtscollege (*Högsta domstolen*).

[Scheepvaartrechtbanken](#) (*Sjöträttsdomstolar*) behandelen zaken die onder het Zweedse scheepvaartwetboek (1994:1009) vallen. Er zijn zeven scheepvaartrechtbanken, die onderdeel uitmaken van de arrondissementsrechtbanken van Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg en Värmland.

[Migratierechtbanken](#) (*Migrationsdomstolar*) herzien beslissingen die door de Zweedse migratieraad (*Migrationsverket*) zijn genomen over zaken betreffende vreemdelingen of staatsburgerschap. Migratierechtbanken zijn gespecialiseerde rechtbanken die onderdeel uitmaken van de districtsrechtbanken (bestuursrechtbanken) van Malmö, Göteborg, Stockholm en Luleå. Hoger beroep tegen vonnissen en uitspraken van de migratierechtbanken kan worden ingesteld bij de beroepsinstantie voor migratierechtbanken (*Migrationsöverdomstolen*) die onderdeel uitmaakt van de districtsrechtbank van Stockholm.

Bepaalde soorten geschillen met betrekking tot huur, appartementsrecht en pacht worden behandeld door regionale [huur- en pachtcommissies](#) (*hyres- och arrendenämnder*). Dit zijn semi-rechterlijke organen waarvan de bevoegdheden vergelijkbaar zijn met die van de rechtbanken.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Er bestaat in Zweden geen constitutioneel hof of iets dergelijks.

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Engeland en Wales

Op deze pagina vindt u informatie over een aantal gespecialiseerde rechtbanken in Engeland en Wales, inclusief tribunals.

Administratieve rechtbanken

Bij de *Tribunals Courts and Enforcement Act 2007* (wet van 2007 betreffende rechtbanken en tenuitvoerlegging) is voor de meeste *tribunals* één enkele, uniforme structuur tot stand gebracht, die bestaat uit het *First-tier Tribunal* (lagere rechtbank) en het *Upper Tribunal* (hogere rechtbank). Het *First-tier Tribunal* en het *Upper Tribunal* hebben elk eigen kamers voor verschillende onderwerpen, waarin vergelijkbare zaken worden behandeld. Informatie over de *tribunals* is te vinden op de website van [Her Majesty's Courts and Tribunals service](#).

First-tier tribunal (lagere rechtbank)

Het *First-tier Tribunal* is een *tribunal* met algemene bevoegdheid. De belangrijkste taak ervan is de behandeling van beroepszaken tegen besluiten van de overheid op de gebieden die onder zijn bevoegdheid vallen. Voor sommige zaken is een *tribunal* bevoegd voor het gehele Verenigd Koninkrijk. Het *First-tier Tribunal* is momenteel onderverdeeld in zeven kamers:

de *Social Entitlement Chamber* (sociale uitkeringen);

de *Health, Education and Social Care Chamber* (gezondheidszorg, onderwijs en welzijn);

de *War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber* (oorlogspensioenen en schadevergoedingen voor de strijdkrachten);

de *Tax Chamber* (belastingzaken);

de *General Regulatory Chamber* (regelgevingskwesties);

de *Immigration and Asylum Chamber* (immigratie- en asielzaken);

de *Property Chamber* (eigendomsgerelateerde zaken).

Upper Tribunal (hogere rechtbank)

Het **Upper Tribunal** beslist voornamelijk, maar niet uitsluitend, over beroepszaken tegen beslissingen van het *First-tier Tribunal*. Het is een *superior Court of Record* (hogere rechtbank die alle procedurestukken bewaart) en is onder bepaalde omstandigheden ook bevoegd om over te gaan tot een juridische toetsing.

Het *Upper Tribunal* bestaat uit:

de *Administrative Appeals Chamber* (administratieve beroepszaken);

de *Lands Chamber* (grondaangelegenheden);

de *Tax and Chancery Chamber* (belastingzaken);

de *Immigration and Asylum Chamber* (immigratie- en asielzaken).

Kenmerkend voor de *tribunals* is hun kennis over de onderwerpen waarop de beroepszaken betrekking hebben. De structuur is van dien aard dat de rechters deskundig zijn op de desbetreffende gebieden en dat ook de niet-juristen beschikken over de relevante beroepskwalificaties of -ervaring. De samenstelling van de kamers voor de verschillende soorten beroepsprocedures is afhankelijk van het onderwerp van de betrokken zaak.

Employment Tribunal en Employment Appeal Tribunal

Het *Employment Tribunal* (arbeidsrechtbank) en het *Employment Appeal Tribunal* (het hof van beroep voor arbeidszaken) maken geen deel uit van de uniforme structuur van de *tribunals*, maar worden ondersteund door *Her Majesty's Courts and Tribunals service*. Hun taak bestaat erin de administratieve werkzaamheden te verrichten die nodig zijn om vorderingen te kunnen instellen bij de *Employment Tribunals* en vervolgens eventueel beroepsprocedures bij het *Employment Appeal Tribunal*.

In Engeland en Wales is het *Administrative Court* (administratieve rechtbank) bevoegd voor het bestuursrecht en houdt het voorts toezicht op lagere rechtbanken en *tribunals*.

Gespecialiseerde rechtbanken

In Engeland en Wales zijn er meerdere gespecialiseerde rechtbanken:

in de **Coroners' Courts** (rechtbanken van instructie) stellen *coroners* (rechters van instructie), soms samen met een jury, een onderzoek in naar de oorzaken van gewelddadige, onnatuurlijke of verdachte sterfgevallen, of plotselinge sterfgevallen met een onbekende oorzaak;

het **Court of Protection** (voogdijrechtbank) neemt beslissingen over de eigendommen, de belangen, de gezondheidszorg en het welzijn van handelingsonbekwame volwassenen (en soms kinderen). Het is ook bevoegd een verklaring op te stellen over de vraag of een persoon bekwaam is om een bepaalde beslissing te nemen. Het is een *superior court of record* en kan precedenten scheppen;

de **Courts Martial** (militaire rechtbanken) behandelen onder het militair recht vallende zaken tegen leden van de krijgsmacht;

de **Ecclesiastical Courts** (kerkelijke rechtbanken) nemen beslissingen in zaken met betrekking tot de *Church of England* en het kerkelijk recht;

de **Commercial/Mercantile Courts** (handelsrechtbanken) behandelen handelsrechtelijke zaken;

de **Technology and Construction Courts** (rechtbanken voor technologie- en bouwzaken) behandelen kwesties in verband met bouwwerken of informatietechnologie-contracten.

Links

 [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

Laatste update: 28/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Noord-Ierland

Op deze pagina vindt u informatie over de tribunals die administratief door de Northern Ireland Courts and Tribunals Service worden ondersteund.

Het Department of Justice is verantwoordelijk voor het beheer van verscheidene tribunals in Noord-Ierland. In de praktijk wordt deze functie uitgeoefend door de Northern Ireland Courts and Tribunals Service (NICTS) (een uitvoerend agentschap van het Department).

Het Department heeft wettelijke verantwoordelijkheid voor de volgende rechtbanken:

Care Tribunal

Charity Tribunal

Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland

Lands Tribunal

Mental Health Review Tribunal

Northern Ireland Health and Safety Tribunal

Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal

Northern Ireland Valuation Tribunal

Social Security Commissioners and Child Support Commissioners

Special Educational Needs and Disability Tribunal

Tribunal under Schedule 11 to the Health and Personal Social Services (Northern Ireland) Order 1972

De NICTS heeft in april 2010 ook de administratieve verantwoordelijkheid op zich genomen voor de Appeals Service en het Rent Assessment Panel, die beide worden beheerd krachtens een service level agreement met het Department for Communities. In het kader van het programma voor de reorganisatie van de tribunals is gepland dat beide wettelijk bij het Department zullen worden ondergebracht.

De NICTS biedt ook administratieve ondersteuning krachtens de voorwaarden van een service level agreement aan tribunals die bevoegd zijn voor het gehele Verenigd Koninkrijk en die zitting hebben in Noord-Ierland, zoals de Tax Chamber, de Immigration and Asylum Chamber en de afdeling Information Rights binnen de General Regulatory Chamber van de First-tier Tribunal, en de Administrative Appeals Chamber van het Upper Tribunal.

Nadere informatie over de werkzaamheden van de tribunals die onder het beheer van de NICTS vallen, is te vinden op de website van de [Northern Ireland Courts and Tribunals service](#).

Links

 [Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Laatste update: 10/07/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gespecialiseerde rechtbanken - Schotland

Op deze pagina vindt u een beschrijving van een aantal gespecialiseerde rechtbanken in Schotland.

Administratieve rechtbanken

Bij de *Tribunals and Courts Enforcement Act 2007* (wet van 2007 betreffende rechtbanken en tenuitvoerlegging) is voor de meeste *tribunals* met aan de regering van het VK voorbehouden bevoegdheden één enkele, uniforme structuur tot stand gebracht, die bestaat uit het *First-tier Tribunal* (lagere rechtbank) en het *Upper Tribunal* (hogere rechtbank). Het *First-tier Tribunal* en het *Upper Tribunal* hebben elk eigen kamers voor verschillende onderwerpen, waarin vergelijkbare zaken worden behandeld. Informatie over de *tribunals* is te vinden op de website van [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#).

Bij de *Tribunals (Scotland) Act 2014* (wet van 2014 op de rechtbanken (Schotland)) is voor Schotland een enkel *First-tier Tribunal* en een enkel *Upper Tribunal* opgericht. De eerste *tribunals* zijn op 1 december 2016 in de nieuwe structuur geïntegreerd.

Ingevolge artikel 39 van de *Scotland Act 2016* (wet van 2016 inzake Schotland) is het mogelijk het beheer en de werking van een aantal voorbehouden *tribunals* aan Schotland over te dragen.

First-tier Tribunal (lagere rechtbank) van het VK

Het *First-tier Tribunal* van het VK is een *tribunal* met algemene bevoegdheid. De belangrijkste taak ervan is de behandeling van beroepszaken tegen besluiten van de overheid op de gebieden die onder zijn bevoegdheid vallen. Voor bepaalde aangelegenheden is het *tribunal* in het hele Verenigd Koninkrijk, inclusief Schotland, bevoegd. Het *First-tier Tribunal* is momenteel onderverdeeld in zeven kamers:

de *Social Entitlement Chamber* (sociale uitkeringen);

de *Health, Education and Social Care Chamber* (gezondheidszorg, onderwijs en welzijn);

de *War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber* (oorlogspensioenen en schadevergoedingen voor de strijdkrachten);

de *Tax Chamber* (belastingzaken);

de *General Regulatory Chamber* (regelgevingskwesties);

de *Immigration and Asylum Chamber* (immigratie- en asielzaken);

de *Property Chamber* (eigendomsgerelateerde zaken).

Upper Tribunal van het VK

Het *Upper Tribunal van het VK* beslist voornamelijk, maar niet uitsluitend, over beroepszaken tegen beslissingen van het *First-tier Tribunal* van het VK. Het is een *superior Court of Record* (hogere rechtbank die procedurestukken bewaart) en is onder bepaalde omstandigheden ook bevoegd om over te gaan tot een juridische toetsing.

Het *Upper Tribunal* van het VK bestaat uit:

de *Administrative Appeals Chamber* (administratieve beroepszaken);

de *Lands Chamber* (onroerende goederen);

de *Tax and Chancery Chamber* (belastingzaken);

de *Immigration and Asylum Chamber* (immigratie- en asielzaken).

Kenmerkend voor de *tribunals* is hun kennis over de onderwerpen waarop de beroepszaken betrekking hebben. De structuur is van dien aard dat de rechters deskundig zijn op de desbetreffende gebieden en dat ook de niet-juristen beschikken over de relevante beroepskwalificaties of -ervaring. De samenstelling van de kamers voor de verschillende soorten beroepsprocedures is afhankelijk van het onderwerp van de betrokken zaak.

Employment Tribunal en Employment Appeal Tribunal

Het *Employment Tribunal* (arbeidsrechtbank) en het *Employment Appeal Tribunal* (het hof van beroep voor arbeidszaken) maken geen deel uit van de uniforme structuur van de *tribunals*, maar worden ondersteund door *Her Majesty's Courts and Tribunals Service*. Hun taak bestaat erin de administratieve werkzaamheden te verrichten die nodig zijn om vorderingen te kunnen instellen bij de *Employment Tribunals* en vervolgens eventueel beroepsprocedures bij het *Employment Appeal Tribunal*. Er is voor Schotland een aparte *Employment Appeal Tribunal*.

Schotse tribunals

In Schotland zijn er verschillende *tribunals*. De meeste *tribunals* staan onder leiding van een president of voorzitter en hebben elk hun eigen uitvoeringsbevoegdheden. De bevoegdheden lopen uiteen van beroepszaken tegen parkeerboetes tot de verplichte behandeling en opname van patiënten met ernstige psychische aandoeningen.

Beroepszaken tegen beslissingen van Schotse *tribunals* worden behandeld door de *civil courts* (burgerlijke rechtbanken) in Schotland en kunnen worden beoordeeld door het *sheriff court* en het *Court of Session*.

Hervorming van de Schotse tribunals

De *Tribunals (Scotland) Act 2014* heeft een gestroomlijnde tweeledige structuur voor de Schotse *tribunals* ingesteld. De hoogste rechter van Schotland, de *Lord President*, heeft de leiding over de nieuwe structuren, vergelijkbaar met het hierboven beschreven model van het Verenigd Koninkrijk. De *Lord President* heeft een aantal functies gedelegeerd aan Lady Smith, die is benoemd tot *President of Scottish Tribunal*. De *Upper Tribunal* neemt de bevoegdheid voor de behandeling van de meeste beroepszaken tegen beslissingen van het *First-tier Tribunal* over van de andere rechtbanken. De [Scottish Courts and Tribunals Service](#) is verantwoordelijk voor het beheer van het *First-tier Tribunal* en het *Upper Tribunal*. De rechtbanken zullen in een gefaseerd proces worden overgeheveld naar de Schotse *Tribunals*, waarbij de eerste overheveling in december 2016 heeft plaatsgevonden.

De praktijk van de tribunals

In het algemeen zijn de procedures bij de *tribunals* van het VK en Schotland minder formeel dan bij de andere rechtbanken. De leden van de *tribunals* kunnen onder andere specialisten of deskundigen zonder juridische opleiding zijn, zoals artsen en leken, hoewel de voorzitter bijna altijd een juridische opleiding heeft genoten.

Bestuursrechtelijke zaken (rechterlijke toetsing) worden in Schotland behandeld door het *Court of Session*. Meer informatie over de Schotse *tribunals* is te vinden op de website van de *Scottish Courts and Tribunals*.

Gespecialiseerde rechtbanken

In Schotland kan een (burgerlijke of strafrechtelijke) zaak waarbij een 'constitutionele' kwestie aan de orde wordt gesteld die voortvloeit uit de decentralisatieregelingen van het VK (bv. mensenrechtenkwesties), worden behandeld door het *Supreme Court* van het Verenigd Koninkrijk.

De Sheriff Personal Injury Court

Deze rechtbank is op 22 september 2015 opgericht om op te treden als nationaal expertisecentrum voor letselschadezaken. Letselschadezaken kunnen voor deze rechtbank worden gebracht als het bedrag waarvoor een vordering wordt ingesteld hoger is dan 5 000£. De partijen kunnen er ook voor kiezen om hun vorderingen tot schadevergoeding voor persoonlijk letsel, ongeacht het bedrag ervan, in te stellen bij het plaatselijke *Sheriff Court*. Er zijn specifieke bepalingen vastgesteld voor gevallen van letsel op het werk: vorderingen van meer dan 1 000£ kunnen rechtstreeks bij het *Sheriff Personal Injury Court* worden ingesteld, terwijl vorderingen van minder dan 1 000£ naar het *Court* kunnen worden doorverwezen indien de plaatselijke *Sheriff* van mening is dat zij

voldoende belangrijk zijn of problemen met zich meebrengen. Sinds 22 september 2015 kan het *Court of Session* zich niet langer buigen over letselschadevorderingen van minder dan 100 000£.

Andere rechtbanken zijn onder andere:

het [Court of the Lord Lyon](#) – dat zaken behandelt die heraldiek betreffen;

het [Scottish Land Court](#) – dat geschillen tussen verhuurders en huurders behandelt.

Links

[Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

[Court of the Lord Lyon](#)

[Scottish Land Court](#)

Laatste update: 28/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.